

DIAGNOSI DE L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA AL VALLÈS ORIENTAL

0. Introducció

Presentació

Objectius de la diagnosi

Estructura del document

La Comarcal del Vallès Oriental

01

02

03

04

05

1. Context socioeconòmic del Vallès Oriental

06

Estructura productiva i sectors econòmics clau 07

Índex socioeconòmic municipal 07

Evolució dels sectors econòmics 08

Ocupació per sectors d'activitat 10

Evolució dels subsectors i dinàmiques de creixement i recessió 14

Índex FEGP de competitivitat territorial 16

Resum 20

Mercat de Treball 21

Tipologia dels contractes laborals 21

Diferència en la contractació en funció del gènere 22

Població desocupada 24

Dones i desocupació 25

Atur i nivell d'instrucció 26

Taxa d'atur per municipis 28

Resum 29

Dades de població 30

Demografia 30

Evolució de la població	32
Índex d'envelliment i sobreenvelliment	33
Reemplaçament de la població en edat activa	34
Actualitat i projecció de futur de la població	34
Evolució de la població segons gènere	35
Dinàmica migracional	36
Moviments migratoris. Any 2021	38
Resum	39

2. Diagnosi de l'Economia Social i Solidària al Vallès Oriental **40**

Diagnosi de l'ESS a la Comarca	41
Mapa d'iniciatives ESS	41
Distribució dels sectors d'activitat	42
Formes jurídiques de les iniciatives	44
Mapa Pam a Pam de l'Economia Social i Solidària	45
Xarxa d'Economia Social i Solidària a la comarca	45
El Registre de Cooperatives de Catalunya Centres	46
Especials de Treball i empreses d'inserció	48
El cas de les cooperatives de transport	49
Anàlisi territorial en clau ESS	50
Ens públics dedicats al foment de la ocupació i l'emprenedoria a la comarca	50
Programes i línies de finançament per al foment de l'Economia Social i Solidària.	53
Administracions públiques i ESS	55
Conclusions	58
Anàlisi DAFO	60
Referències bibliogràfiques	64

0

INTRODUCCIÓ

Presentació

El Departament d'Empresa i Treball de la Generalitat de Catalunya i, més concretament, la Direcció General d'Economia Social, el Tercer Sector i les Cooperatives, impulsa els Ateneus Cooperatius de Catalunya a través del Programa d'Economia Social. Es tracta d'un dispositiu territorial que té per objectiu fomentar una organització del treball i de la vida fonamentat en valors i principis de l'economia social i cooperativa. La difusió, la dinamització, la formació, l'acompanyament i el treball amb xarxa amb agents públics i privats permet l'articulació del territori en aquest sentit, així com el desplegament de noves iniciatives que facin de l'economia social i solidària un motor de canvi.

Tal i com determina l'Ordre dels Ateneus Cooperatius EMT/127/2024, de 31 de maig, durant la primera anualitat s'ha de dur a terme un treball de diagnòsi del nostre territori que ens permeti desplegar una estratègia pròpia basada en la realitat socioeconòmica i de l'Economia Social i Solidària a la comarca. Aquesta diagnòsi i estratègia, consensuada amb els diferents actors de la comarca en matèria de desenvolupament econòmic, ha de guiar les actuacions a dur a terme pel dispositiu durant els tres anys de la convocatòria.

A continuació, doncs, es presenta aquesta diagnòsi que permet recollir la feina feta des de l'Ateneu Cooperatiu del Vallès Oriental els darrers 8 anys, la situació actual en relació a l'evolució de l'ecosistema de l'ESS comarcal i als sectors econòmics estratègics de la comarca i, també en clau de futur, la orientació de les actuacions de l'ateneu per donar resposta a les necessitats detectades a la comarca.

Objectius de la diagnosi

L'Ateneu Cooperatiu del Vallès Oriental neix com a dispositiu al territori l'any 2018 de la mà de cinc cooperatives agrícoles (Doble Via, Facto Assessors, Espai Assessor, Som Contrapunt i l'Escola Sant Gervasi) i el Consell Comarcal del Vallès Oriental, per tal de constituir-se com l'espai de trobada del cooperativisme i l'ESS a la comarca. En aquell moment, la diagnosi que es va dur a terme des de l'Ateneu apuntava a un ecosistema de l'economia social i cooperativa poc dinàmic, amb un predomini clar de l'entitat com a forma jurídica i en canvi poca presència de la fórmula cooperativa. Els sectors amb més presència del cooperativisme llavors eren el de la cultura i l'oci, tot i que els sectors que generaven més llocs de treball eren de l'educació i les cures. En aquell moment es detectava una manca important d'enxarxament al territori i poques iniciatives d'intercooperació. Alhora, la realitat del Vallès Oriental es definia amb unes dinàmiques socials i econòmiques diferenciades a les tres grans subzones: zona de Baix Vallès - Riera de Caldes, zona de Granollers i centre i zona del Baix Montseny.

Finalment, a nivell metodològic ja s'apuntava un biaix important en les dades analitzades ja que no totes les cooperatives, associacions, fundacions o mutualitats formaven part del que s'entén per Economia Social i Solidària o no es donaven per

interpel·lades per aquest moviment, i la tria requeria analitzar un volum de dades ja llavors poc abastable.

Des d'aquell 2018 han passat ja set anys i l'Ateneu Cooperatiu ha impulsat i acompanyat nombroses iniciatives. Ara, amb una nova convocatòria en curs, ens trobem davant del repte d'analitzar la situació actual, veure on i com estem i decidir conjuntament cap on volem encaminar les properes passes.

Aquesta diagnosi vol, per una banda, fer una aproximació actualitzada a la realitat socioeconòmica de la comarca que permeti resumir els trets principals de l'estructura productiva, sectors econòmics, dades referents al mercat de treball i anàlisi de la dinàmica poblacional i demogràfica. Per altra banda, vol fer una anàlisi en profunditat de la realitat de l'ESS de la comarca que permeti veure la tipologia de projectes i sectors que acompanyem des de l'Ateneu Cooperatiu, la seva distribució geogràfica i el seu enxarxament. L'estudi i interpretació d'aquestes dades ens permetrà orientar l'estratègia de l'Ateneu dels propers tres anys de manera que l'Economia Social i Solidària es pugui articular com a alternativa econòmica transformadora, atenent a una realitat comarcal molt concreta, i donant resposta a necessitats col·lectives detectades.

Estructura del document

Aquest document s'estructura en una primera part d'anàlisi socioeconòmica a la comarca; una mirada àmplia a la realitat del teixit productiu, sectors econòmics clau o realitat del mercat de treball de l Vallès Oriental. Les dades utilitzades s'han extret principalment de l'Observatori - Centre d'Estudis del Vallès Oriental, una oficina que depèn del Consell Comarcal i que serveix com a instrument per la recerca de dades, estudis i anàlisis d'àmbit local amb la voluntat de servir com a base per futurs plans d'abast comarcal. Com a part d'aquesta anàlisi, es publiquen periòdicament informes de conjuntura econòmica que analitzen, per trimestres, l'activitat econòmica a la comarca.

Paral·lelament, la consultora Daleph va publicar, a petició del Consell Comarcal, una diagnosi territorial que permetés identificar els elements crítics que condicionen el desenvolupament socioeconòmic i que orientés una estratègia comarcal que faciliti la consecució dels objectius ODS.

Les dades dels diferents informes de l'observatori i de la diagnosi realitzada en el marc de la planificació econòmica estratègia, s'han complementat amb altres fonts de referència que s'han considerat rellevants per la contextualització de la comarca en aquest àmbit.

A la segona part del document, centrat en l'anàlisi de l'Economia Social i Solidària a la comarca, s'han considerat fonts pròpies (base de dades de l'Ateneu), dades registrals (de les diferents federacions i del registre de cooperatives) i altres dades facilitades per entitats de referència (Pam a Pam, XES, anuari CREIS).

La compilació d'aquesta informació i l'anàlisi de les dades conclou amb un DAFO que permet identificar debilitats, amenaces, fortaleces i oportunitats de l'ESS comarcal i alhora perfilar una estratègia que pugui donar resposta a les necessitats detectades des de l'Ateneu Cooperatiu.

La Comarca del Vallès Oriental

El Vallès Oriental és una comarca formada per 39 municipis, amb una extensió de 734,96 km² i que forma part de la regió metropolitana de Barcelona. Granollers, amb 63.897 habitants (amb dades del padró de 2023) juntament amb Mollet, amb 52.045 habitants, són les dues ciutats més poblades del conjunt de la comarca. La majoria de municipis tenen una població d'entre 1.000 i 15.000 habitants. Segons la projecció poblacional d'IDES-CAT, està previst que la població al Vallès Oriental s'incrementi al voltant d'un 10% a l'horitzó 2033, concentrant-se aquest creixement sobretot al voltant dels nuclis més poblats actualment, d'entre 5.000 i 10.000 habitants.

Es tracta d'una comarca heterogènia, formada per nuclis de muntanya (al Parc Natural del Montseny i tota la subcomarca natural de Baix Montseny), nuclis agrícoles a la plana central vallesana, i nuclis més industrials concentrats sobretot a la zona del baix vallès, propers als grans eixos de comunicació i a les dues ciutats més importants: Mollet i Granollers. Aquesta multiplicitat de realitats que conviuen a pocs quilòmetres de distància fan que sigui una comarca diversa i amb certa complexitat a l'hora d'analitzar-la com a unitat territorial.

A continuació es recullen i s'analitzen algunes dades que ajuden a interpretar el territori des d'una perspectiva econòmica i social i que perfilen tant les necessitats actuals com alguns reptes de futur que haurà d'afrontar la comarca.

1

CONTEXT

SOCIOECONÒMIC DEL

VALLÈS ORIENTAL

Estructura productiva i sectors econòmics clau

Índex Socioeconòmic Territorial

L'índex socioeconòmic territorial (IST) és un índex sintètic per petites àrees que resumeix en un únic valor diverses característiques socioeconòmiques de la població. L'índex concentra la informació de situació laboral, nivell educatiu, immigració i renda de totes les persones que resideixen en cada unitat territorial, a partir de 6 indicadors sectorials:

- ▶ Població ocupada
- ▶ Treballadors de baixa qualificació
- ▶ Població amb estudis baixos
- ▶ Població jove sense estudis postobligatoris
- ▶ Estrangers de països de renda baixa o mitjana
- ▶ Renda mitjana per persona

L'IST és un índex estandarditzat i sense unitats (mitjana 0 i variància 1). Amb l'objectiu de facilitar la comprensió dels valors de l'índex, s'ha aplicat una transformació a l'IST original per convertir-lo a una escala on Catalunya té el valor 100.

Com s'observa al mapa, doncs, i tenint en compte aquests indicadors abans esmentats, hi ha una distribució bastant equitativa de l'IST al Vallès Oriental. Els dos municipis amb un valor més baix, per sota dels 90 punts serien Canovelles i La Llagosta. En canvi, els que es situen a la franja per sobre del valor 100 són Tagamanent, l'Ametlla del Vallès o Vallromanes. Granollers, Mollet i Les Franqueses, els tres municipis més poblats, es situen una per sota dels 100 punts (94.3, 97 i 98.4 punts respectivament).

fa temps, en general els indicadors mostren una millora en tots els sectors després de la COVID19.

Dins del sector serveis, veiem un reforç important del subsector dels serveis privats (9%), per sobre dels col·lectius (3,3%). En l'àmbit industrial, les branques energètiques experimenten descens (-5,4%) i passa el mateix amb les manufactureres (-1%). En canvi, incrementen el seu VAB les empreses de productes farmacèutics (10,8%). El sector de la construcció, amb una millora del subsector residencial, també mostra un creixement positiu (5,70%).

Observem, doncs, una comarca altament terciaritzada però també amb un marcat caràcter industrial, dades que podrien suposar una major resiliència econòmica i, per tant, més capacitat d'afrontar reptes de futur.

Creixement del VAB al Vallès Oriental i a Catalunya (%). Any 2022					
	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Vallès Oriental	-9,40	-1,20	5,70	8,50	4,50
Catalunya	-13,90	-2,00	4,50	7,90	5,60

Pes de cada sector dins del PIB comarcal (%). Any 2022				
	Primari	Indústria	Construcció	Serveis
Vallès Oriental	0,50	38,80	4,20	56,50
Catalunya	0,90	20,20	4,70	74,20

Taules d'elaboració pròpia en base a l'Informe de Conjuntura del Vallès Oriental 202-24, elaborat per l'Observatori del Vallès Oriental

Ocupació per sectors d'activitat

Evolució de l'Ocupació

Pel que fa a l'evolució de la població ocupada a la comarca, es pot veure clarament l'impacte que va suposar la pandèmia ja des de finals del 2019 i sobretot a inicis i durant l'any 2020. Aquesta destrucció de l'ocupació es va notar sobretot en el descens de nombre d'empreses tot i que no tant en el nombre total d'assalariats; els ERTO van esdevenir una eina flexibilitzada del mercat de treball durant els mesos més intensos de la COVID-19. A mesura que el context pandèmic va anar quedant enrere, durant el 2021 es va començar a recuperar l'ocupació de manera gradual. El 2022 aquest creixement va continuar essent sostingut tot i que menys important que a altres comarques de l'Àmbit Metropolità.

El juny de 2024, el nombre de persones ocupades en alguna feina se situava en 196.315 persones. Aquesta xifra suposava un increment del 3% de l'ocupació comarcal, amb relació al mateix període del 2023.

Aquesta dinàmica de contracció durant la COVID-19 i recuperació sostinguda a partir dels anys 2021, 2022 i 2023, es trasllada a l'evolució dels llocs de treball i el nombre d'empreses.

En l'estudi comparatiu entre els anys 2022 i 2023 veiem com el sector de l'agricultura pateix la davallada més gran de

l'estructura productiva en una reducció del 7,65% d'empreses i un 2,7% de reducció del nombre d'autònoms, mentre que el nombre d'assalariats es manté. En el cas del sector industrial, observem una disminució tant d'empreses com d'autònoms (-1,05% i -1,49% respectivament) i, en canvi, una tendència positiva pel que fa al nombre d'assalariats (+1,46%). El sector de la construcció és un dels que es recupera més, tant pel que fa al nombre d'empreses (2,29% d'increment) com d'assalariats (2,72% d'increment) mentre que davalla el nombre d'autònoms. Finalment, al sector dels serveis s'observa una lleu regressió (de tan sols el 0,7%) pel que fa a les empreses i, en canvi, una petita evolució positiva dels assalariats i els autònoms (1,22% i 0,68% respectivament).

Sens dubte, la branca d'activitat que mostra una major i més alarmant decreixement és la del sector primari, sobretot pel que fa a empreses que es dediquen a l'agricultura i la ramaderia. En aquest sentit, cal una estratègia de comarca per preservar el sector agroalimentari de proximitat de la comarca tenint en compte que, si es destrueix, el relleu serà cada vegada més complicat.

Pel que fa al sector industrial, s'observa força dinamisme i una certa tendència a l'especialització en sectors més intensius en coneixement i tecnologia. Si ens fixem en el VAB del sector industrial, veiem que

	2023			2022			Variació 2023-2022		
	Empreses	Assalariats	Autònoms	Empreses	Assalariats	Autònoms	Empreses	Assalariats	Autònoms
Agricultura, ramaderia i pesca	86	274	451	93	274	464	-7,53%	0,00%	-2,70%
Indústries extractives	10	105	15	11	95	19	-4,65%	10,53%	-20,00%
Indústries manufactureres	1.768	40045	2790	1787	39601	2843	-1,02%	1,12%	-1,85%
Energia elèctrica i gas	11	183	6	11	179	6	0,00%	2,10%	0,00%
Aigua, sanajament i gestió de residus	47	1158	30	47	1016	30	-1,59%	13,90%	0,00%
Indústria	1836	41490	2841	1884	40891	2884	-1,05%	1,46%	-1,49%
Construcció	1407	7831	4380	1375	7624	4531	2,29%	2,72%	-3,32%
Comerç a l'engròs i al detall	2950	25096	6505	3032	24563	6613	-2,72%	2,17%	-1,63%
Transport i emmagatzematge	621	5244	2606	626	5769	2563	-0,92%	-9,10%	1,71%
Hostaleria	1112	5501	2278	1119	5300	2319	-0,56%	3,80%	-1,78%
informació i comunicacions	174	1128	773	173	1000	761	0,58%	12,75%	1,48%
Activitats financeres i d'assegurances	131	516	468	129	575	471	1,16%	-10,22%	-0,80%
Activitats immobiliàries	395	855	413	389	855	393	1,54%	0,00%	5,10%
Activitats professionals i tècniques	685	4519	2663	664	4375	2563	3,09%	3,29%	3,90%
Activitats administratives i auxiliars	504	10233	1115	504	10383	1086	-0,05%	-1,44%	2,65%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	256	6054	14	260	6035	10	-1,44%	0,31%	37,50%
Educaió	344	5158	935	346	4983	934	-0,58%	3,51%	0,13%
Activitats sanitàries i serveis socials	375	8474	1238	358	8115	1179	4,75%	4,42%	4,98%
Activitats artístiques i d'entreteniment	293	2260	775	295	2183	765	-0,93%	3,55%	1,31%
Altres serveis	590	1890	1931	593	1866	1908	-0,42%	1,27%	1,25%
Activitats de les llars	7	10	0	7	10	3	0,00%	0,00%	-100,00%
Organismes extraterritorials	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	nd
Serveis	8435	76936	21711	8495	76010	21565	-0,70%	1,22%	0,68%
Total	11763	125968	29385	11826	125123	29522	-0,53%	0,67%	-0,46%

EVOLUCIÓ POBLACIÓ ASSALARIADA, AUTÒNOMA I EMPRESES AL VALLÈS ORIENTAL

Font: Informe de Conjuntura Econòmica del Vallès Oriental 2023-2024, Observatori del Vallès Oriental

els subsectors que tenen més pes, i que aglutinen el 60% del VAB, són:

- ▶ Sector químic i productes farmacèutics
- ▶ Indústria del cautxú
- ▶ Matèries plàstiques
- ▶ Metal·lúrgia
- ▶ Fabricació de productes metàl·lics
- ▶ Alimentació i begudes

Pel que fa al sector dels serveis, aquest aglutina el 63% de la població ocupada i, per tant, és un sector clau en termes econòmics. La millora del sector terciari s'ha visualitzat especialment en les activitats vinculades a les activitats sanitàries i de serveis socials, el comerç a l'engròs i activitats d'intermediàries, el transport terrestre així com l'àmbit de les tecnologies de la informació i telecomunicacions. En negatiu, destaca la disminució de les empreses de treball temporal, i de les empreses de venda i reparació de vehicles de motor.

Finalment, i pel que fa al sector de la construcció s'observa una tendència general a la recuperació i expansió un cop superada la crisi de la bombolla immobiliària i la pandèmia. Alguns dels reptes que afronta aquest sector, tenen a veure amb el relleu generacional, els costos de les matèries primeres i les necessitats d'adaptació en l'àmbit de l'habitatge i l'obra pública.

Pel que fa a l'estructura productiva, veiem com s'ha anat revertint la tendència prèvia a la pandèmia. Si llavors es van destruir llocs de treball assalariats i va créixer el nombre d'autònoms, de mica en mica tornen a repuntar els llocs de treball assalariats i els centres de cotització.

Teixit productiu i empresarial

Si ens fixem en les dades de l'últim trimestre (2n trimestre del 2025, taula de la pàgina següent), veiem com els sectors que han destruït més llocs de treball assalariat són els de les indústries manufactureres diverses, els productes minerals no-metàl·lics, els serveis a edificis i d'energia, metal·lúrgia i transport aeri. En canvi, els sectors que han creat més ocupació en aquest trimestre són maquinària, equips ncaa, activitats de serveis personals, activitats artístiques i d'espectacles, i transport marítim i emmagatzematge. L'activitat que aplega més llocs de treball assalariats és la indústria manufacturera, amb 31,2% de llocs de treball. Pel que fa als treballadors autònoms, la majoria correspon a les categories de comerç a l'engròs i el detall amb un 21,1%, a la construcció (14,5%) i a les indústries manufactureres (9,1%).

Pel que fa a la distribució per sectors de les empreses segons grandària (amb dades de l'últim trimestre del 2025), veiem

com un 80% de les empreses del Vallès són micro (menys de 10 treballadors), un 16% és petita empresa (menys de 50 treballadors), un 3,3% és empresa mitjana (menys de 250 treballadors) i un 0,3% és empresa gran (més de 250 treballadors).

Més de la meitat de les microempreses, estan dedicades majoritàriament al sector dels serveis (74,3%), i aquest format empresarial és el que aplega un major nombre d'empreses del sector primari (un 0,9%) i del sector de la construcció (13%). Si ens fixem en la petita empresa, veiem com guanya pes el sector industrial (amb un 27,7%) tot i que més de la meitat d'empreses d'aquesta tipologia continuen sent del sector serveis (62,3%). Del 3,3% d'empreses mitjanes, pràcticament la meitat són del sector serveis (52,9%) i l'altra meitat del sector industrial (44%), amb una proporció molt petita del sector de la construcció (3,1%) i nul·la representació del sector primari. Finalment, a la tipologia d'empreses grans hi trobem sobretot el sector industrial (54,1%) i el sector dels serveis (45,9%).

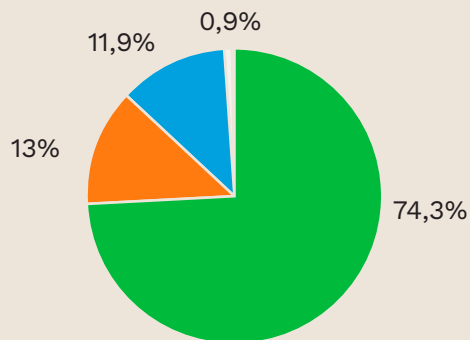
Per tant, i valorant aquestes dades, veiem com al Vallès Oriental l'empresa majoritària és de tipologia micro, i dedicada al sector dels serveis.

Activitats Econòmiques (1 dígit CCAE)	Assalariats	Pes activi- tat /total	Variació		Autònoms	Pes activi- tat/total	Variació	
			Absoluta	%			Absoluta	%
Agricultura, ramaderia i pesca	285	0,2%	10	3,6%	415	1,4%	-25	-5,7%
Indústries extractives	130	0,1%	15	13,0%	10	0,0%	-5	-33,3%
Indústries manufactureres	40630	31,23%	-535	-1,3%	2745	9,1%	-55	-2,0%
Energia elèctrica i gas	210	0,2%	25	13,5%	10	0,0%	5	100%
Aigua, sanajament i gestió de residus	1300	1,0%	60	4,8%	30	0,1%	0	0,0%
Construcció	7675	5,9%	155	2,1%	4375	14,5%	-10	-0,2%
Comerç a l'engròs i al detall	26190	20,1%	120	0,5%	6305	20,9%	-190	-2,9%
Transport i emmagatzematge	5995	4,6%	95	1,6%	2790	9,3%	135	5,1%
Hostaleria	5690	4,4%	-50	-0,9%	2360	7,8%	25	1,1%
informació i comunicacions	1190	0,9%	5	0,4%	905	3,0%	80	9,7%
Activitats financeres i d'assegurances	500	0,4%	0	0,0%	505	1,7%	40	8,6%
Activitats immobiliàries	925	0,7%	30	3,4%	510	1,7%	45	9,7%
Activitats professionals i tècniques	4900	3,8%	180	3,8%	2785	9,2%	30	1,1%
Activitats administratives i auxiliars	10575	8,1%	-190	-1,8%	1165	3,9%	-5	-0,4%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	6310	4,8%	40	0,6%	15	0,0%	0	0,0%
Educaió	4145	3,2%	30	0,7%	1015	3,4%	70	7,4%
Activitats sanitàries i serveis socials	9135	7,0%	315	3,6%	1350	4,5%	50	3,8%
Activitats artístiques i d'entreteniment	2600	2,0%	30	1,2%	840	2,8%	40	5,0%
Altres serveis	1800	1,4%	-60	-3,2%	1985	6,6%	30	1,5%
Activitats de les llars	10	0,0%	0	0,0%	5	0,0%	5	-
Organismes extraterritorials	0	0,0%	0	-	5	0,0%	5	-
Total	13.0210	99,99%	305	0,2%	3.0125	100,00%	270	0,9%

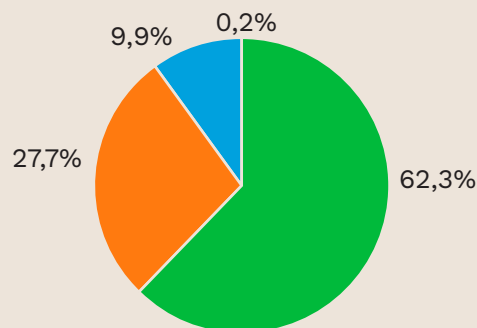
EVOLUCIÓ DELS LLOCS DE TREBALL LOCALITZATS AL VALLÈS ORIENTAL PER GRANS SECTORS.

Font: Butlletí d'estructura productiva 2T 2025. Observatori del Vallès Oriental

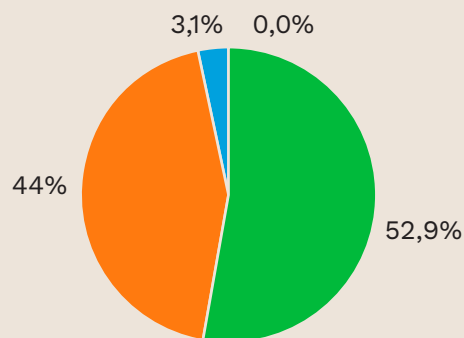
Microempresa

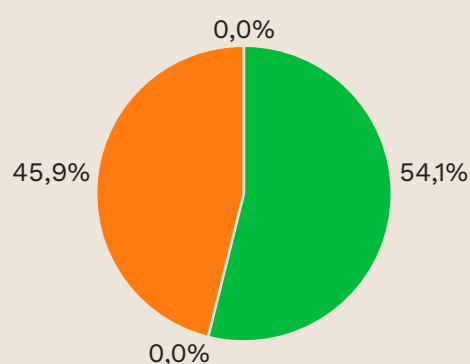
Petita empresa

Empresa mitjana

Gran empresa

**DISTRIBUCIÓ PER SECTORS DE LES EMPRESES
SEGONS GRANDÀRIA. SEGON TRIMESTRE DE 2025.**

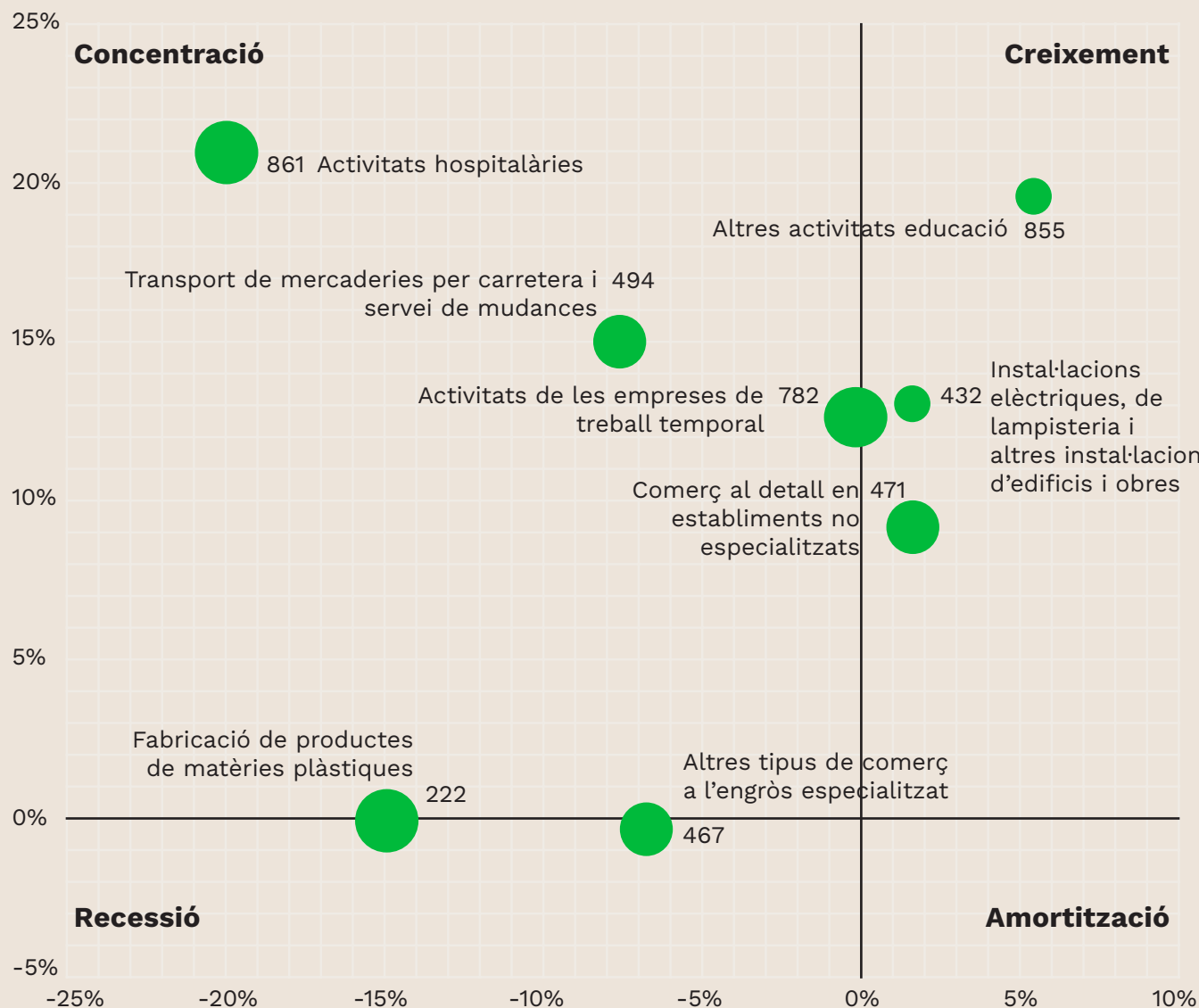
Font: Butlletí d'estructura productiva 2T 2025.
Observatori del Vallès Oriental

Evolució dels subsectors i dinàmiques de creixement i recessió

A la Diagnosi Estratègica del Pla Estratègic del Vallès Oriental es recull l'evolució dels diferents subsectors de la comarca, prenent en consideració aquells que aglutinen un mínim del 2% dels treballadors afiliats l'any corresponent. En funció d'aquestes dades s'han establert quatre categories que descriuen l'evolució d'aquests subsectors:

- ▶ **Creixement:** Són sectors que experimenten un augment tant en el nombre d'empreses com en el nombre de treballadors assalariats,
- ▶ **Recessió:** Són sectors que perden tant el nombre d'empreses com el nombre de treballadors assalariats.
- ▶ **Atomització:** Sectors que augmenten en nombre d'empreses, però redueixen el nombre de treballadors assalariats.
- ▶ **Concentració:** Són sectors que veuen com es redueix el nombre d'empreses però augmenta el nombre de treballadors assalariats.

Tenint en compte aquestes dades, es destaca un creixement notable en alguns subsectors, mentre que d'altres han seguit una tendència més recensionària o de concentració.

- ▶ Subsectors en creixement: es destaca el d'instal·lacions elèctriques, de lampisteria i altres instal·lacions d'edificis i obres (amb una contribució del 2,2% al total de l'ocupació comarcal), el comerç al detall en establiments no especialitzats (amb una contribució del 2,4%), les activitats de les empreses de contractació temporal (amb una contribució del 2,8%) i altres activitats d'educació (amb una contribució al total de l'ocupació del 2%). Aquí cal apuntar que és un indicatiu de la precarització de les condicions de treball el fet que s'hagi donat un creixement del subsector de les empreses de treball temporal a la comarca. Això es tradueix en major flexibilitat i temporalitat dels contractes i, per tant, una major inestabilitat d'aquests.

EVOLUCIÓ DELS SUBSECTORS DE LA COMARCA 2019-2023

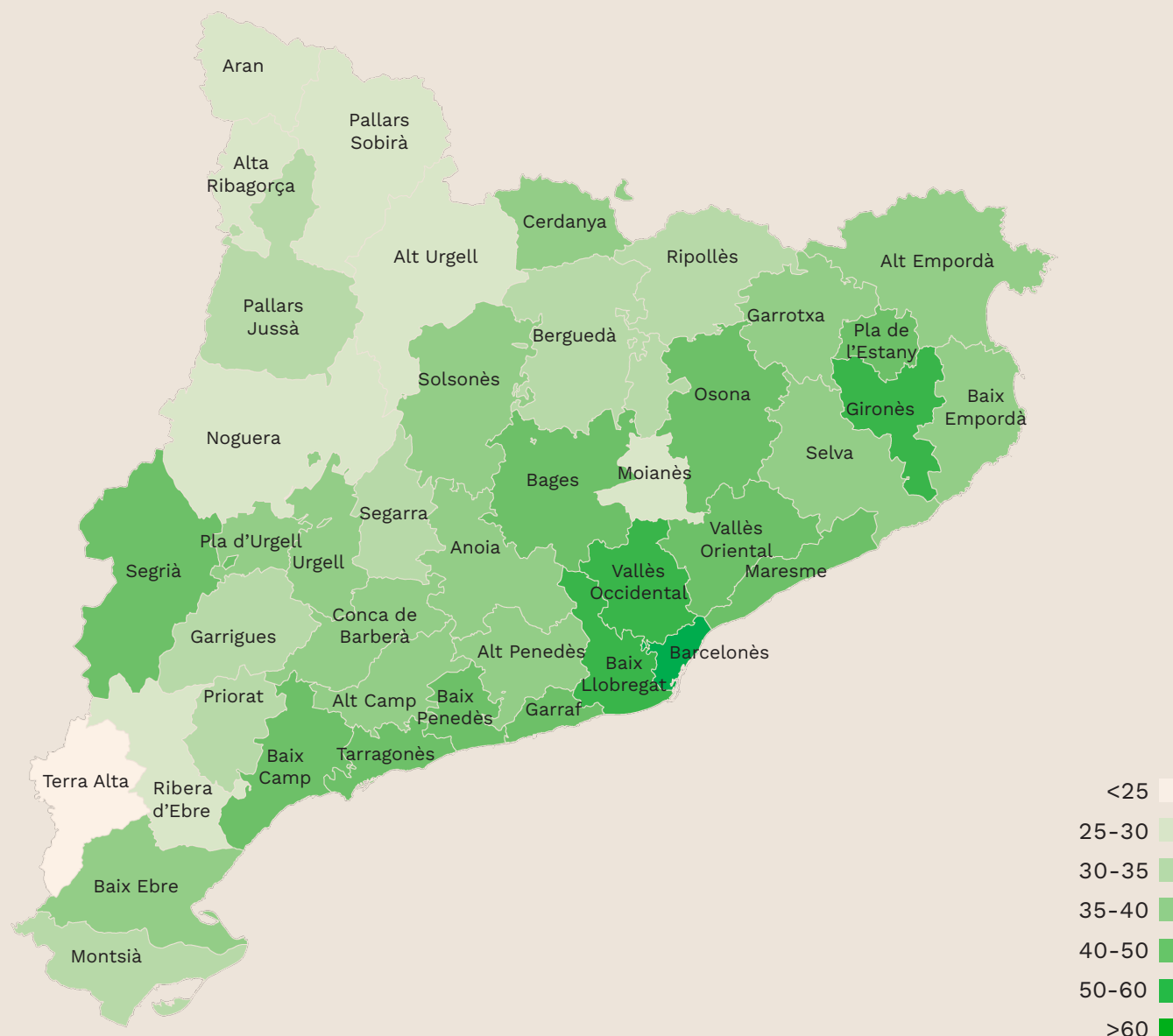
Diagnosi Estratègica, amb visió ODS, del Pla Estratègic del Vallès Oriental. 2024, Dalpeh

- ▶ Subsectors en recessió: el comerç a l'engròs especialitzat és un dels que experimenta una certa recessió, representant un 2,8% en l'ocupació total. Segurament, el període de recollida de dades, del 2019-2023 reflecteix l'impacte en el comerç que va tenir la covid-19 i, per tant, la reestructuració que va patir aquest subsector.
- ▶ Subsectors en concentració: Finalment, alguns dels subsectors que van experimentar aquesta dinàmica són els de la fabricació de productes de matèries plàstiques (amb una aportació del 3,5%), el transport de mercaderies per carretera i serveis de mudances (amb una representació del 2,4%), l'Administració pública i de la política econòmica i social (amb un pes del 3,8% de l'ocupació), i les activitats hospitalàries (amb una quota del 2,8% de l'ocupació total. En el sector privat, aquesta dinàmica de concentració es pot interpretar com la consolidació d'empreses més grans (amb un major nombre de treballadors). És també rellevant l'augment d'ocupació en el subsector de l'administració pública, que garanteix condicions laborals millors i, en alguns casos, més ben retribuïdes que el sector privat, esdevenint un subsector molt atractiu per a les persones treballadores.

Índex FEGP de competitivitat territorial

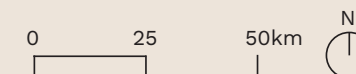
L'Índex FEGP (Federació Empresarial de l'Alt Penedès) analitza anualment, des de 2003, els factors de competitivitat de l'economia de les 42 comarques catalanes. És un indicador sintètic que mitjançant 51 indicadors ponderats permet ordenar les diferents comarques en termes de competitivitat. Aquests indicadors fan referència, per una banda, a les condicions de competitivitat i en aquest àmbit mesuren aspectes relacionats amb factors de producció, avantatges distributius i la caracterització de la demanda. Per altra banda, també es fixa en la sostenibilitat del model de desenvolupament.

Comarca	Índex	Ranq/43
Barcelonès	78,9	1
Vallès Occidental	56,4	2
Baix Llobregat	53,1	3
Gironès	52,4	4
Tarragonès	49,5	5
Vallès Oriental	46,5	6
Segrià	45,8	7
Maresme	44,8	8
Garraf	44,3	9
Osona	42,6	10
Baix Camp	42,4	11
Pla de l'Estany	41,6	12
Bages	41,4	13
Baix Penedès	40,6	14
Alt Penedès	39,8	15
Alt Camp	38,5	16
Selva	38,3	17
Urgell	38,0	18
Conca de Barberà	38,0	19
Garrotxa	37,5	20
Solsonès	37,3	21
Alt Empordà	37,3	22
Anoia	36,5	23
Baix Empordà	35,5	24
Cerdanya	35,5	25
Pla d'Urgell	35,3	26
Baix Ebre	35,3	27
Priorat	34,7	28
Montsià	33,5	29
Ripollès	32,6	30
Pallar Jussà	31,8	31
Berguedà	31,7	32
Segarra	31,6	33
Lluçanès	30,6	34
Garrigues	30,5	35
Moianès	29,7	36
Noguera	29,3	37
Alt Urgell	28,5	38
Aran	27,7	39
Pallar Sobirà	27,5	40
Ribera d'Ebre	27,1	41
Alta Ribagorça	25,6	42
Terra Alta	23,7	43

ÍNDEX DE COMPETITIVITAT TERRITORIAL 2024.

Font: Índex FEGP de les comarques catalanes,
2024. Federació Empresarial Alt Penedès.

INDICADORS DE SOSTENIBILITAT SOCIAL.

Font: Índex FEGP de les comarques catalanes, 2024. Federació Empresarial Alt Penedès

1	Sostenibilitat social.
2	Sostenibilitat mediambiental.
3	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació pro.
4	Infraestructura de transport i comunicacions.
5	Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica
6	Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures.
7	Accés als mercats de clients i proveïdors, accés a la informació.
8	Innovació, desenvolupament tecnològic.
9	Volum de mercat i d'activitat.
10	Esperit emprenedor i dinamisme empresarial.

Com s'observa tant al mapa com a la taula, el Vallès Oriental ocupa la sisena posició a l'Índex de Competitivitat Territorial, fet que significa una bona posició en l'àmbit català, i la quarta posició en l'àmbit metropolità (per darrere de les comarques del Barcelonès, Baix Llobregat o Vallès Occidental).

Si ens fixem en el comportament de cada comarca amb relació als 10 factors de competitivitat analitzats, veiem com el Vallès Oriental té una bona posició amb relació a la disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica (59 punts, tercera posició al rànquing), l'accés als mercats de clients i proveïdors, a l'accés a la informació (posició 7 al rànquing) i a la innovació i desenvolupament econòmic (posició 3 al rànquing). En canvi, està en una baixa posició amb relació a la sostenibilitat social (posició 24 al rànquing), ambiental (posició 21 al rànquing) o l'esperit emprenedor i dinàmic empresarialment (posició 22 al rànquing).

Els indicadors de sostenibilitat social que s'analitzen són els llocs de treball sobre la població 16-64 anys, la taxa d'atur registrat, el percentatge de persones ocupades assalariades amb contracte fix i l'índex d'incidència d'accidents en jornada laboral. En canvi, la sostenibilitat ambiental mesura indicadors com el consum domèstic d'aigua per habitant, el coeficient de residus per habitant o el percentatge de recollida de residus municipal, entre d'altres (d'un total de 6).

Tot i que els indicadors de sostenibilitat social recollits a aquest índex sintètic són bastant parcials, sí que permeten concloure que el comportament del territori en termes de competitivitat tendeix a ser conservador, poc enfocat a potenciar projectes que vetllin per una major sostenibilitat ambiental o social o un esperit emprenedor en l'àmbit empresarial.

1r quartil ■
2n quartil ■
3r quartil ■
4t quartil ■

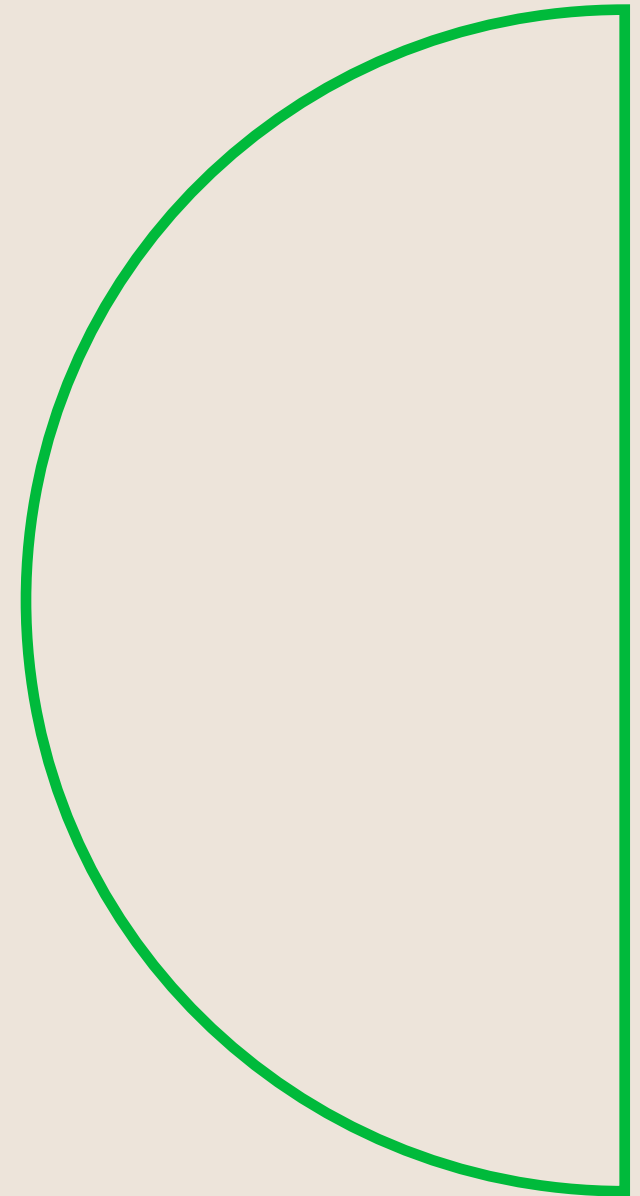
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Barcelonès	1	32	1	1	41	1	1	1	1	1
Vallès Occidental	11	27	4	4	1	2	5	4	3	12
Baix Llobregat	8	29	6	2	4	5	2	2	4	18
Gironès	4	3	7	7	22	3	6	5	15	9
Tarragonès	14	40	8	3	2	6	4	6	5	16
Vallès Oriental	24	21	13	12	3	14	7	3	14	22

Un altre informe que permet completar aquesta visió sobre la sostenibilitat social i ambiental de la comarca és l'Informe de l'Agenda 2030, publicat per l'Oficina Agenda 2030 del Vallès Oriental l'octubre del 2023 aquest informe analitza en quin punt d'assoliment es trobaven els 280 indicadors alineats amb els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible que es marca l'Assemblea General de les Nacions Unides. En aquest sentit, hi ha certa coincidència en els valors més baixos vinculats a la sostenibilitat social i ambiental: poca ocupació en el sector agrícola, poca superfície agrícola utilitzada (SAU), baix a dedicació a l'agricultura ecològica, poc consum d'energies renovables, alts nivells de contractació temporal o poques zones verdes dins l'espai urbà, entre d'altres.

Resum

- ▶ Pel que fa a l'Índex Socioeconòmic Territorial, hi ha una distribució bastant equitativa de l'IST al Vallès Oriental. Els dos municipis amb un valor més baix, per sota dels 90 punts serien Canovelles i La Llagosta. Granollers, Mollet i Les Franqueses, els tres municipis més poblats, se situen una mica per sota dels 100 punts.
  - ▶ Si ens fixem en el pes dels diferents sectors amb relació al PIB, serveis i indústria són els dos sectors més importants, seguits a bastant distància per la construcció. De manera molt residual, hi trobem el sector primari.
  - ▶ A grans trets, i pel que fa a l'evolució de l'ocupació, s'observa una tendència clara a la recuperació després de la pandèmia (amb variacions trimestrals que no fan variar aquesta tendència general a l'alça). En canvi, altre cop el sector primari és el més perjudicat tant pel que fa a la destrucció de llocs de treball (tant assalariats com autònoms), com per la reducció del nombre d'empreses.
  - ▶ Amb relació a la grandària de les empreses, al Vallès hi predomina la microempresa (80%) i la petita empresa (16%).
- ▶ Més de la meitat de les microempreses estan dedicades al sector serveis, mentre que les empreses mitjanes i grans estan sobretot dedicades al sector industrial. Totes les empreses dedicades al sector primari són microempreses.
  - ▶ Dels subsectors en creixement a la comarca es destaca el d'instal·lacions elèctriques, lampisteria i manteniment d'edificis, el comerç al detall o les empreses de treball temporal. És un indicatiu de la precarització de les condicions de treball el fet que s'hagi donat un creixement del subsector de les empreses de treball temporal a la comarca. Això es tradueix en major flexibilitat i temporalitat dels contractes i, per tant, una major inestabilitat d'aquests.
  - ▶ El Vallès Oriental ocupa la sisena posició a l'Índex FEGP de Competitivitat Territorial. El rànquing indica bona posició en àmbits com la disponibilitat del sòl per a l'activitat econòmica o l'accés al mercat de clients i proveïdors, però marca deficiències en les qüestions més alineades amb els criteris i valors de l'ESS com és la sostenibilitat social i ambiental, o l'esperit emprenedor i dinàmic de la comarca.

Mercat de Treball

Tipologia dels contractes laborals

Tal com s'observa a la taula, no hi ha una diferència rellevant entre el nombre de contractes signats per homes (13.234 contractes a finals del 2024) i per dones (13.369 contractes signats en el mateix període). Pel que fa al total de la contractació, veiem un lleuger augment, a principis del 2024, respecte del primer trimestre del 2023, amb un increment de 798 contractes signats. Si ens fixem en els grups d'edat, observem una tendència positiva en tots els grups, amb un augment superior en els grups de menys de vint anys (20,80%), segurament per les contractacions temporals estacionals, seguit del grup de 20 a 25 anys, on ja s'observa un increment molt més moderat (9,81%). El grup d'edat de 30 a 45 anys, en canvi, mostra un retrocés en l'evolució 2023-2024, amb un 4,53% negatiu.

Si ens fixem en la contractació per sectors econòmics, veiem com la davallada més important és, novament, pel sector primari en què es registra una disminució del 20% dels contractes en la variació interanual, juntament amb el sector de la construcció (-20%). El sector industrial també mostra certa reculada però en aquest cas només

del -2%. En canvi, el sector serveis és el que experimenta un major nombre de contractes signats, passant de 17.704 contractes el 2023 a 19.050 el 2024. Segurament l'aprovació del Reial decret llei 32/2021, de mesures urgents per la reforma laboral, té una relació directa amb el nombre de contractes per sectors, així com en la temporalitat d'aquests.

La durada dels contractes i el tipus de jornada, ens expliquen també la qualitat del mercat de treball. Així observem com, pel que fa a la temporalitat, disminueixen els contractes d'entre 3 i 24 mesos i els contractes indefinits. Mostren, en canvi, una tendència a l'augment els contractes d'un mes i de fins a tres mesos. Si ens fixem en la durada de la jornada d'aquests contractes, veiem que aquests mostren una tendència a la parcialitat de les jornades (amb un augment del 8,36% dels contractes a temps parcial) i una disminució del 8,20% dels contractes fixos-discontinus. Això es tradueix en un major nombre de persones en situació laboralment activa, però amb durades de contractes curtes i jornades parcials, fet que repercuteixen, al cap i a la fi, en salaris més baixos.

Vallès Oriental		1T 2024	1T 2023	Var. 23-24	& Var.	& sobre total
Total		29603	28805	798	2,77%	100%
Sexe	Homes	13234	15169	1065	7,02%	54,84%
	Dones	13369	13636	-267	-1,96%	45,16%
Edat	Menors de 20 anys	2265	1875	390	20,80%	7,65%
	De 20 a 25 anys	6190	5637	553	9,81%	20,91%
	De 25 a 30 anys	4221	4164	57	1,37%	14,26%
	De 30 a 45 anys	9169	9604	-435	-4,53%	30,97%
	Majors de 45 anys	7758	7525	233	3,10%	26,21%
Sector econòmic	Agricultura	108	136	-28	-20,59%	0,36%
	Indústria	9311	9539	-228	-2,39%	31,45%
	Construcció	1134	1426	-292	-20,48%	3,83%
	Serveis	19050	17704	1346	7,60%	64,35%
Durada del contracte (en mesos)	Indefinida/Indet.	13460	14480	-1020	-7,04%	45,47%
	Menys d'1	11122	9308	1814	19,49%	37,57%
	D'1 a 3	3361	3164	197	6,23%	11,35%
	De 3 a 6	1299	1480	-181	-12,23%	4,39%
	De 6 a 12	269	275	-7	-2,54%	0,91%
	De 12 a 18	7	15	-8	-53,33%	0,02%
	De 18 a 24	11	13	-2	-15,38%	0,04%
	De 24 a 30	15	11	4	36,36%	0,05%
Més de 30	59	58	1	1,72%	0,20%	
Tipus de Jornada	A tempos complet	20093	19693	400	2,03%	67,87%
	A temps parcial	7495	6918	578	8,36%	25,32%
	Fixa-Discontinua	2014	2194	-180	-8,20%	6,80%

Continuació de la taula a la pàgina 23

Diferència en la contractació en funció del gènere

L'informe Dona i mercat de Treball, elaborat per l'Observatori del Vallès Oriental amb motiu del 8 de març explica la situació de la dona amb relació a la contractació laboral, marcant diferències importants respecte dels homes. A trets generals podem dir que són ells qui firmen un major nombre de contractes laborals a pràcticament totes les franges d'edat. Pel que fa a la temporalitat dels contractes, els de tipologia indefinida van beneficiar els dos sexes però amb dos punts percentuals per sobre en el cas dels homes (23% en homes, 21% en el cas de les dones). Pel que fa a la tipologia de la jornada, les conclusions apunten a una diferència important entre sexes: el 61% dels homes tenen jornades a temps complet, mentre que en el cas de les dones, només un 38% fan jornada completa. Aquest fet, sumat a un impacte major de les tipologies de contractes fix-discontinuu (que es tradueix en una major temporalitat d'aquests) es tradueix en una precarietat laboral superior en el cas de les dones: tenen contractes més temporals, amb menys hores retribuïdes i, per tant, menys poder adquisitiu i menys estabilitat laboral.

Vallès Oriental		1T 2024	1T 2023	Var. 23-24	& Var.	& sobre total
Nivell de titulació	Sense estudis	475	589	-114	-19,35%	1,60%
	Primaris incomplets	507	491	16	3,26%	1,71%
	Primaris complets	6714	6052	662	10,94%	22,68%
	Prof. formació professional	2380	2184	196	8,97%	8,04%
	Educació general	15139	14575	546	3,87%	51,14%
	Tèc. Professionals superior	1575	1634	-59	-3,61%	5,32%
	Universitaris 1r cicle	338	381	-43	-11,29%	1,14%
	Universitaris 2n i 3r cicle	1919	2225	-305	-13,75%	6,48%
	Altres estudis post-secundaris	478	562	-84	-14,95%	1,61%
	Sense especificar	78	112	-34	-30,36%	0,26%

Finalment, si ens fixem en els salaris bruts anuals, podem xifrar la bretxa salarial que marca la diferència entre dones i homes. Tal com s'observa a la taula, tot i que aquesta bretxa tendeix a reduir-se, es tracta d'una disminució molt poc significativa. El salari femení és gairebé 6.000 euros inferior al masculí i això es tradueix en una bretxa salarial de gènere en guany anual del 19,5%.

**CONTRACTACIÓ REGISTRADA.
1R TRIMESTRE 2023-2024.**

Font: Informe de Conjuntura Econòmica del Vallès Oriental 2023-2024, Observatori del Vallès Oriental

	Total	Homes	Dones	Diferència	Bretxa salarial
2019	25.968,20€	28.965,38€	22.988,22€	59.77,16€	20,60%
2020	27.100,20€	30.003,60€	24.096,70€	59.06,90€	19,70%
2021	28.145,00€	30.174,48€	23.907,52€	62.66,96€	19,90%
2022	28774,60€	31.878,40€	25.659,00€	62.19,40€	19,50%

	Total	Homes	Dones
A temps complert	15,14 %	13,92 %	8,10 %
A temps parcial	11,46 %	10,29 %	10,20%
Total	14,85 %	13,12 %	11,60 %

SALARI BRUT ANUAL MITJÀ PER SEXES.

Font: Nota informativa Dona i Mercat de Treball, 2025. Observatori del Vallès Oriental.

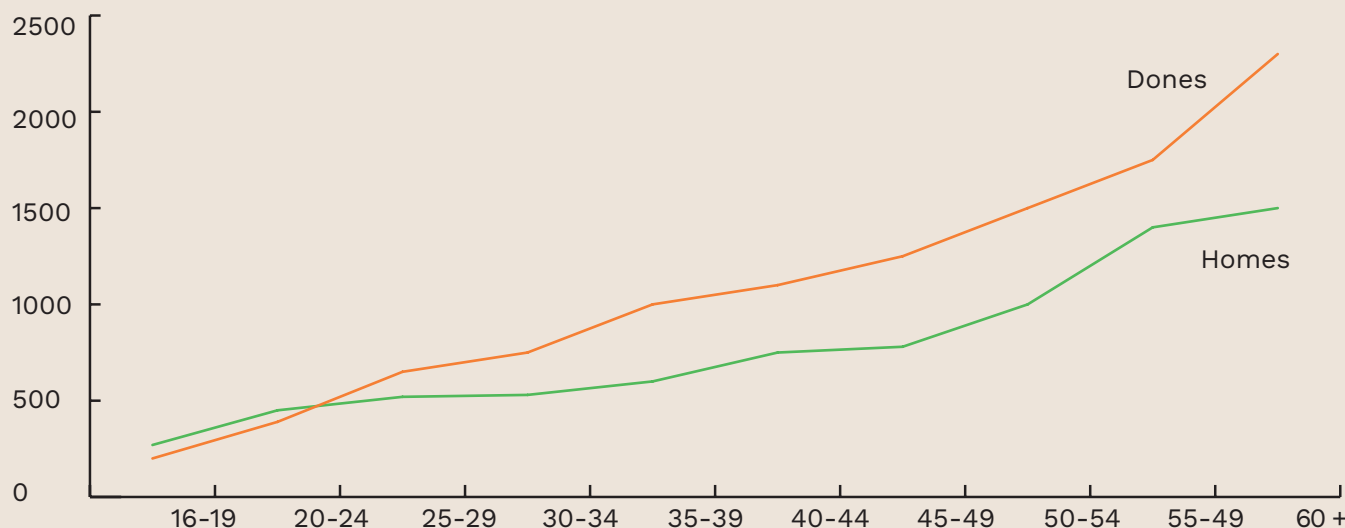
Població desocupada

La desocupació s'analitza principalment a partir de les persones registrades a les oficines del SOC (atur registrat) i també a través de la taxa d'atur de l'Enquesta de Població Activa, que inclou persones no registrades i treballadors informals.

Hi ha una correlació directa entre l'atur registrat i els diferents grups d'edat: com més jove és la població, menys atur registrat hi ha, i com més envelleix la població, la que està aturada augmenta. Tal com s'observa a la taula a continuació, si ens fixem en la distribució de la població aturada per sexes durant l'any 2024, hi ha més homes en situació d'atur fins

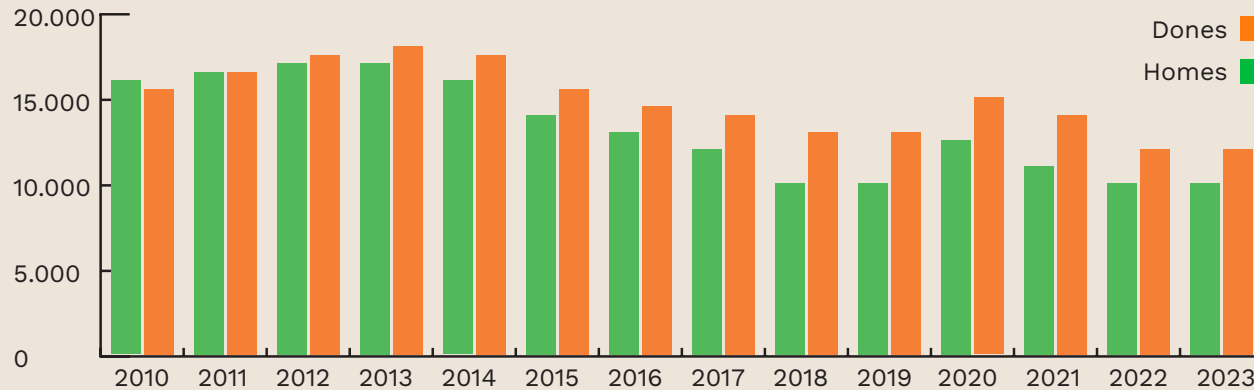
als grups d'edat de 16 a 25, moment en què s'inverteix la tendència i més dones passen a estar en situació d'atur en tots els grups d'edat fins a la vellesa. Aquesta diferència es fa més evident en dones de més de cinquanta-cinc anys, moment en què la reinserció al mercat laboral és més complicada per a elles que per a ells.

Si ens fixem en l'evolució de l'atur al Vallès Oriental els darrers anys, veiem una tendència que es dibuixa a la baixa des de la crisi financera dels anys 2008-2012, moment en què l'atur es va situar a màxims històrics a la comarca. A partir de llavors, el mercat laboral s'ha anat recuperant i les persones

ATUR REGISTRAT. PER SEXE I GRUPS D'EDAT. TOTAL. MITJANES ANUALS, VALLÈS ORIENTAL 2024

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

EVOLUCIÓ DE L'ATUR REGISTRAT PER SEXE AL VALLÈS ORIENTAL

Font: Diagnosi Estratègica, amb visió ODS, del Pla Estratègic del Vallès Oriental. 2024, Dalpeh

aturades han anat disminuint. Aquesta tendència positiva es va veure afectada per la Covid-19 (anys 2020 i 2021) i s'ha tornat a situar al mateix nivell del 2018 durant el 2023.

En la distribució de l'atur per sexes, s'observa una tendència que s'ha anat accentuant i cronificant a partir dels anys 2013 i 2014, en què preval un atur molt superior en el cas de les dones respecte als homes.

Pel que fa a l'atur juvenil, aquest mostra com el nombre de persones d'entre 25 i 29 anys és el més nombrós (1.200 joves l'any 2024). En general, les dades mostren una tendència a la disminució de l'atur, situant-se per sota de les dades prèvies a la pandèmia. Així i tot, aquestes dades es recullen principalment del SOC, i no totes les persones joves s'hi inscriuen.

Dones i desocupació

El mes de febrer de 2025 el total de persones aturades a la comarca és de 18.276 amb 10.749 dones aturades el mes de febrer de 2025 davant dels 7.527 homes a l'atur.

Tal com s'observa a la taula, veiem com la diferència entre homes i dones en situació de desocupació és mínima si ens fixem en menors de trenta anys, i es va accentuant a mesura que les edats avancen. On es fa més evident la diferència és en majors de cinquanta-cinc anys, on l'atur masculí se situa en el 10,91% mentre que el femení és de 18,34%, gairebé 8 punts per sobre.

Les dades sobre persones aturades de llarga durada (més d'un any en situació

d'atur), mostren també un biaix de gènere, ja que se situa en 9.284 persones, de les quals 6.001 són dones, cosa que representa un 64% de l'atur femení. En el cas de l'atur de molt llarga durada (més de dos anys sense estar en actiu), es situa en 4.089 dones, mentre que és de poc més de 2.000 en el cas dels homes. Això vol dir que, tot i que l'atur en termes generals segueix disminuint des del 2023, pel que fa a l'atur de llarga o molt llarga durada aquest té un major efecte sobre les dones que segueix una pauta creixent.

Si ens fixem en l'origen de les dones en situació de desocupació, segons dades globals de l'any 2024, l'atur entre les dones estrangeres suposa el 54% de l'atur total, 8 punts per sobre del percentatge d'atur d'homes estrangers. De fet, l'atur entre la població masculina d'origen estranger s'ha anat reduint sensiblement, mentre que entre les dones d'origen estranger va incrementant-se. Així, les dones estrangeres s'enfronten a una doble discriminació en el mercat de treball: pel fet de ser dones i pel fet de ser estrangeres. Veient aquestes dades sobre dona i mercat laboral es pot concloure que, si bé les dones tenen una situació històrica de major precarietat laboral que s'arrossega fins als nostres dies (sous més baixos, contractes més temporals, jornades parcials), aquesta situació s'agreuja molt en el cas de les dones migrants i en si-

tuació d'atur i d'edats properes a la jubilació. Aquest segment poblacional és, segons dades analitzades, el més vulnerable del total de la població en termes de reinserció al mercat del treball.

Si ens fixem en les dades globals (homes i dones) dels aturats de llarga durada, veiem com aquesta tipologia d'atur és lleugerament superior en el cas del Vallès Oriental, en què representa un 32% de l'atur comarcal total, respecte a la demarcació de Barcelona, en què representa un 30,15%.

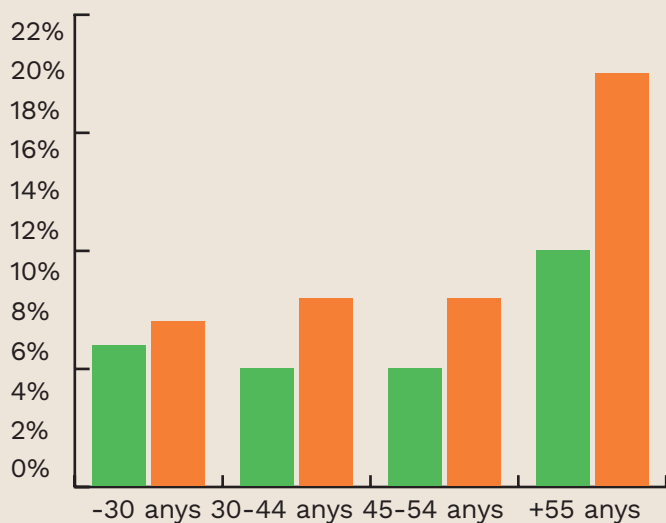
Atur i nivell d'instrucció

El nivell de formació de les persones aturades és important també a l'hora de dissenyar els plans formatius dels diferents organismes amb competències en les polítiques públiques d'ocupació. Així, i tenint com a referència el nivell d'estudis, veiem com les persones que més han millorat la seva situació han estat les que tenien estudis primaris i secundaris complets, i educació general-estudis secundaris. En canvi, no es nota

un impacte important en persones que tenen estudis professionals superiors o estudis universitaris de segon i tercer cicle.

A la Diagnosi Estratègica del Pla Estratègic del Vallès Oriental, s'aborden els possibles factors i patrons de la situació de desocupació de la comarca. En ressaltem dos que creiem que són explicatius de fenòmens connectats amb la connectivitat, la proximitat respecte a l'AMB o la concentració de població.

1. Proximitat als grans nuclis urbans i connectivitat al transport. Hi ha una relació entre la connectivitat (connectivitat entre els municipis i amb l'AMB) i un menor impacte en l'atur. Parets

ATUR PER SEXE I EDAT. 2024

Font: Nota informativa Dona i Mercat de Treball, 2025. Observatori del Vallès Oriental

	Vallès Oriental		Demarcació de Barcelona	
	Pers. aturades	Variació anual	Pers. aturades	Variació anual
Fins a 3 mesos	3872	-16,82	53,747	-12,01
De 3 a 6 mesos	2346	-19,77	32880	-16,81
De 6 a 9 mesos	1569	-7,49	21089	-5,48
De 9 a 12 mesos	1115	-5,43	15273	-7,59
De 12 a 15 mesos	1064	32,83	14022	24,09
De 15 a 18 mesos	1077	38,97	14104	30,41
De 18 a 21 mesos	800	42,60	10144	31,03
De 21 a 24 mesos	574	48,48	8359	79,38
Més de 24 mesos	5865	-2,49	73174	1,70
Total	18282	-3,72828	242692	-1,31

PERSONES ATURADES SEGONS DURADA DE LA DEMANDA. JUNY 2024

Font: Diagnosi Estratègica, amb visió ODS, del Pla Estratègic del Vallès Oriental. 2024, Dalpeh

del Vallès (7,4%) o Lliçà de Vall (7,24%) en són alguns exemples.

2. Concentració industrial i diversificació econòmica. Els municipis amb un major pes en algun dels sectors, com poden ser Montornès (10,81%) o Montmeló (9,41%) amb relació al sector industrial, mostren un impacte de l'atur més elevat. Granollers, en canvi, que té més diversificació de sectors (comercials, serveis, industrial) presenta igualment unes xifres d'atur per sobre la mitjana (10,10%), però alhora una major resiliència econòmica gràcies, en part, a aquesta diversificació del mercat laboral.

	2023	2024	Variació relativa
Sense estudis	247	241	-2,43
Estudis primaris incomplets	824	796	-3,40
Estudis primaris complets	1207	1098	-9,03
Pro. de formació professional - Estudis secundaris	2186	2123	-2,88
Educació general - Estudis secundaris	11526	10983	-4,71
Tècnics-professionals superiors - Post-secundaris	1518	1548	1,98
Universitaris 1r cicle - Estudis post-secundaris	344	342	-0,58
Univeritaris 2n i 3n cicle - Estudis post-secundaris	1124	1133	0,80
Altres estudis post-secundaris	14	18	28,57
TOTAL	18990	18282	-3,73

ATUR PER NIVELL D'INSTRUCCIÓ (JUNY 2023-2024)

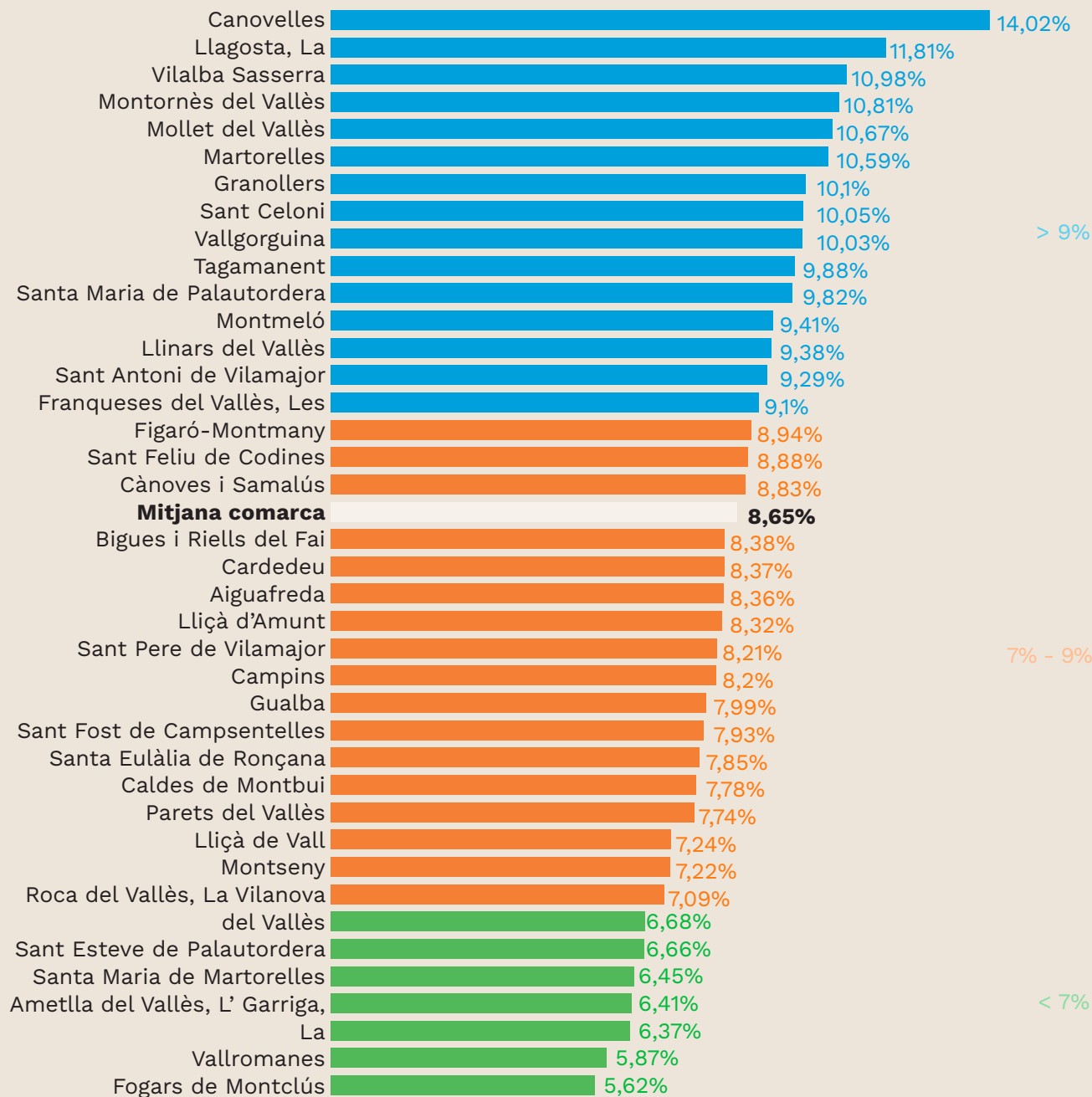
Font: Diagnosi Estratègica, amb visió ODS, del Pla Estratègic del Vallès Oriental. 2024, Dalpeh

Taxa d'atur per municipis

Si ens fixem en l'atur per municipis, veiem com el gruix més important de municipis tenen una taxa d'atur d'entre el 7 i el 9%. El municipi vallesà amb una taxa d'atur més elevada és Canovelles, amb un 14,02% i el municipi amb una taxa inferior és Fogars de Montclús.

Pel que fa a l'atur registrat per sectors d'activitat, el sector que té més persones aturades és el d'activitats administratives i activitats auxiliars (amb un 20% del total de persones aturades). En segon lloc trobem el sector del comerç a l'engròs i al detall (16%) i en tercer lloc la indústria manufacturera (16%).

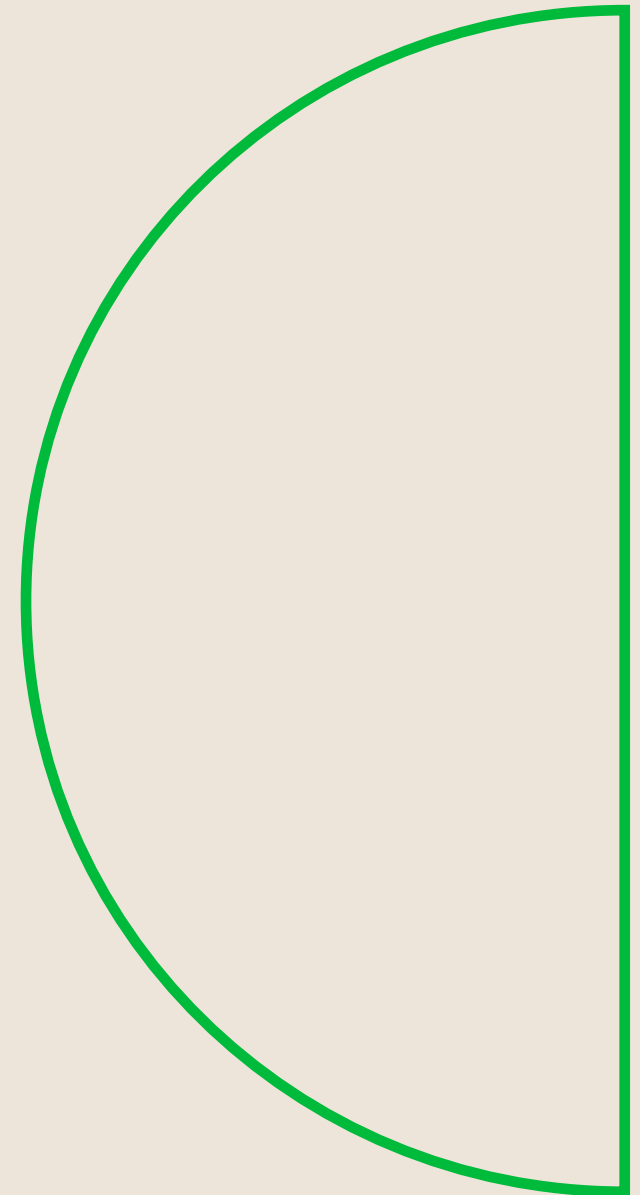

ATUR REGISTRAL A LA COMARCA, PER MUNICIPIIS. 2024

Font: Diagnosi Estratègica, amb visió ODS, del Pla Estratègic del Vallès Oriental. 2024, Dalpeh

Resum

- ▶ Pel que fa a la contractació per sectors econòmics, veiem com la davallada més important és, novament, pel sector primari en què es registra una disminució del 20% dels contractes en la variació interanual, juntament amb el sector de la construcció. En canvi, el sector serveis és el que experimenta un major nombre de contractes signats, passant de 17.704 contractes el 2023 a 19.050 el 2024. Pel que fa a la temporalitat augmenten els contractes d'entre 3 i 24 mesos i els contractes indefinits. En canvi, si ens fixem en la tipologia de les jornades, augmenta de manera rellevant la parcialitat d'aquestes, així com la discontinuïtat dels contractes. Això es tradueix en un major nombre de persones en situació laboralment activa, però amb jornades discontinües i parcials que repercuteixen, al cap i a la fi, en salaris més baixos.
- ▶ Pel que fa a la lectura de les dades en clau de gènere, aquestes indiquen que les dones tenen contractes més temporals, amb menys hores retribuïdes i, per tant, menys poder adquisitiu i menys estabilitat laboral. Aquesta situació s'agreuja molt en el cas de les dones migrants i en situació d'atur i d'edats properes a la jubilació; aquest segment poblacional és, segons dades analitzades, el més vulnerable del total de la població en termes de reinserció al mercat del treball.
- ▶ Pel que fa a l'atur juvenil, en general, les dades mostren una tendència a la disminució de l'atur. Així i tot, igual que passa amb el global de la població activa, no totes les persones joves estan inscrites al SOC com a demandants d'ocupació, de manera que les dades poden patir una certa desviació respecte a la realitat.
- ▶ Si analitzem la relació entre desocupació i nivell d'estudis, veiem com les persones que més han millorat la seva situació han estat les que tenien estudis primaris i secundaris complets, i educació general- estudis secundaris. En canvi, no es nota un impacte important en persones que tenen estudis professionals superiors o estudis universitaris de segon i tercer cicle.
- ▶ Si ens fixem en l'atur per municipis, veiem com el gruix més important de municipis tenen una taxa d'atur d'entre el 7 i el 9%. El municipi vallesà amb una taxa d'atur més elevada és Canovelles, amb un 14,02% i el municipi amb una taxa inferior és Fogars de Montclús.

Dades de població

Demografia

El Vallès Oriental és la cinquena comarca amb més població de Catalunya. Amb 422.149 habitants (IDESCAT, 2023), representa el 5,34% de la població de Catalunya.

Compta amb un total de 38 municipis, destacant el municipi de Granollers que amb 63.092 habitants és la capital comarcal. Tot i això, el municipi de Mollet del Vallès també supera la xifra dels 50.000 habitants amb un total de 51.824 habitants. Amb aquesta població suposen un alt percentatge de la població total de la comarca. Concretament, Granollers aplega el 14,92% de la població total del Vallès Oriental i Mollet del Vallès el 12,25%.

La comarca ha experimentat un creixement poblacional moderat durant el període 2013-2023, augmentant de 400.964 habitants a 422.149, el que representa un increment de 21.185 persones (un 5,28%). Aquest creixement és lleugerament inferior al de Catalunya, que ha augmentat un 5,66% en el mateix període, però és superior al de la província de Barcelona, que ha crescut un 4,63%. El creixement de la població a la comarca ha estat força homogeni, tot i que hi ha diferències notables entre els municipis.

Granollers, la capital del Vallès Oriental, ha mantingut una taxa de creixement similar a la mitjana de la comarca, amb un augment del 5,59% de la seva població, arribant als 63.092 habitants. Aquest creixement s'ha traduït en una densitat poblacional molt elevada, de 4.233 habitants per quilòmetre quadrat. Altres municipis destacats pel seu creixement són Cardedeu, amb un increment del 8,50%, i La Garriga, que ha vist com la seva població augmentava un 9,41% en aquests deu anys.

No obstant això, hi ha municipis on el creixement ha estat menor o fins i tot s'ha produït una lleugera disminució de la població. Un exemple és Mollet del Vallès, on el nombre d'habitants ha baixat lleugerament (-0,25%), i La Llagosta, que ha perdut un 2,07% de la seva població. Aquestes xifres contrasten amb altres municipis més petits, com Bigues i Riells del Fai, que ha experimentat un creixement del 13,74%, o Sant Antoni de Vilamajor, que ha crescut un 15,04%. Aquestes dades reflecteixen una tendència de creixement més accentuat en municipis amb menys habitants, mentre que els municipis més grans tendeixen a estabilitzar-se o a experimentar un creixement més moderat.

En termes de densitat de població, el Vallès Oriental presenta una densitat mitjana de 574 habitants per quilòmetre quadrat, molt

superior a la mitjana catalana de 246 habitants per quilòmetre quadrat, però inferior a la de la província de Barcelona, que té una densitat de 750 habitants per quilòmetre quadrat. Tot i això, dins de la comarca hi ha grans diferències: municipis com Mollet del Vallès tenen densitats molt elevades, de prop de 4.800 habitants per quilòmetre quadrat, mentre que d'altres, com Sant Esteve de Palautordera o Fogars de Montclús, tenen densitats molt més baixes, degut principalment a la seva extensió territorial més gran i la seva població més reduïda.

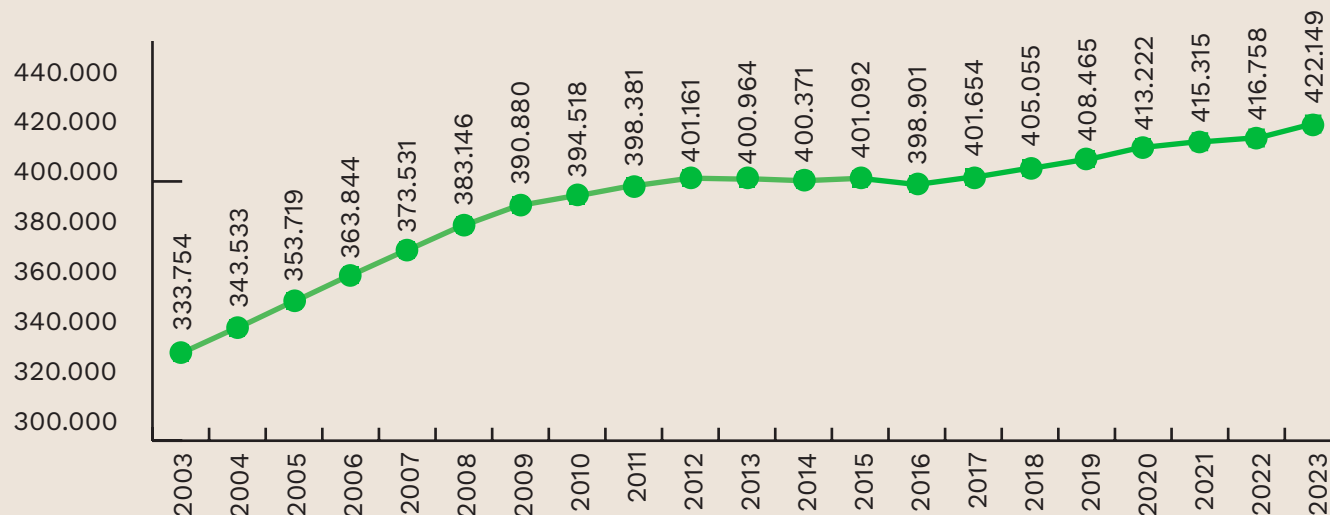
Pel que fa a la distribució de la població, els municipis més grans, com Granollers, Mollet del Vallès, Les Franqueses, Cardedeu i Parets del Vallès, concentren una part significativa de la població de la comarca, representant aproximadament un 41% del total. Això mostra una certa concentració en les àrees urbanes més desenvolupades, mentre que la resta de la comarca es distribueix en una xarxa de municipis més petits, alguns dels quals han experimentat augments percentuals importants, malgrat la seva menor grandària.

En conjunt, el Vallès Oriental mostra una evolució demogràfica equilibrada, amb un creixement moderat que reflecteix les tendències generals de Catalunya. Els municipis més grans i densos han tendit a establir-se en termes de creixement, mentre que els municipis més petits han experi-

mentat un creixement més dinàmic, contribuint a una distribució més equitativa de la població dins la comarca. Aquesta diversitat en la densitat i el creixement poblacional suggereix que la comarca manté un bon equilibri entre les seves àrees urbanes i rurals, tot i que es poden observar dinàmiques diferents segons la mida i la ubicació dels municipis.

Evolució de la població

EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ AL VALLÈS ORIENTAL 2003-2023

Font: Diagnosi Estratègica, amb visió ODS, del Pla Estratègic del Vallès Oriental. 2024, Dalpeh

En els darrers vint anys, la població del Vallès Oriental ha experimentat un creixement global del 26,5%, passant de 333.754 habitants el 2003 a més de 422.000 el 2023. Tot i les oscil·lacions observades durant la crisi econòmica (2011-2016), la comarca ha mantingut una tendència positiva, especialment en els últims anys.

La població femenina ha crescut un 6,03% en els darrers deu anys (2014-2024), su-

La immigració ha estat un factor clau per al creixement demogràfic del Vallès Oriental. Tot i presentar saldo negatiu amb la resta d'Espanya, la comarca ha registrat un increment constant en la immigració interna des de Catalunya i en la

immigració internacional, que el 2022 va assolir el màxim de la dècada amb 8.406 persones.

El percentatge de població estrangera al Vallès Oriental s'ha mantingut estable en els darrers anys, amb un 9,43% el 2022, una xifra inferior al conjunt de Catalunya (16,32%), indicant una estabilització després del fort creixement experimentat en els primers anys de la dècada del 2000.

L'estructura demogràfica de la comarca mostra un envelliment progressiu de la població, amb una piràmide que es consolida en franges d'edat avançades i una baixa natalitat. La proporció de majors de 65 anys és cada vegada més alta, un factor que implica un repte per als serveis sanitaris i socials.

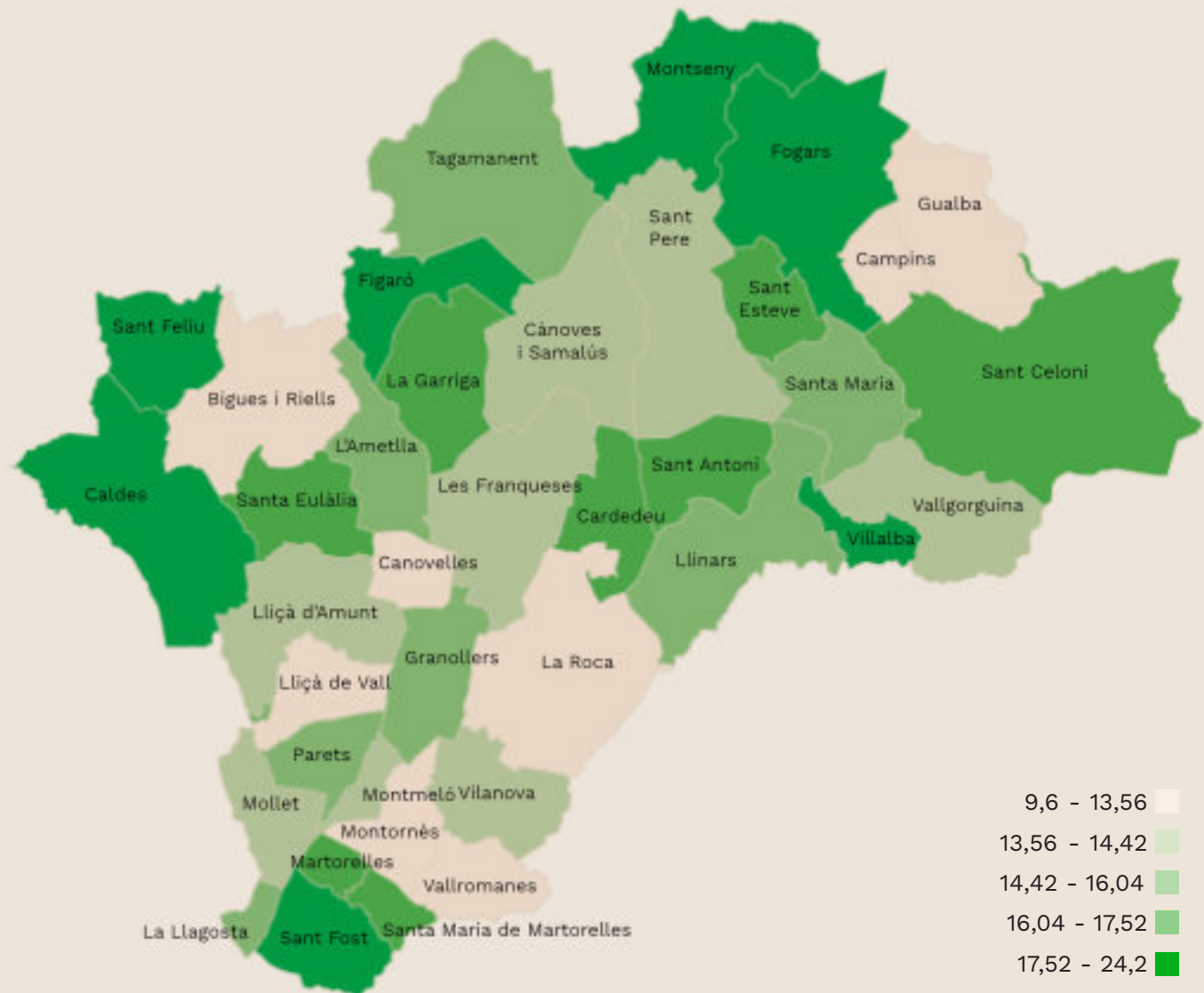
Pel que fa a l'índex de reemplaçament de la població activa, el Vallès Oriental presenta una xifra de 98,6% el 2023, inferior al 110,1% de Catalunya. Aquest dèficit de reemplaçament laboral pot dificultar la sostenibilitat econòmica de la comarca a llarg termini.

La natalitat ha experimentat un descens sostingut en els últims anys, amb un mínim històric de 9.159 nens menors de 2 anys el 2022, un descens que pot derivar en un futur envelliment més accentuat de la població del Vallès Oriental.

Índex d'envelliment i sobreenvelliment

L'envelliment de la població és una característica clau de la demografia de la comarca del Vallès Oriental. Pel que fa a l'índex d'envelliment, es pot identificar una tendència al creixement sostingut, arribant al màxim l'any 2023 amb un 120,80%. D'altra banda, pel que fa a les taxes de sobreenvelliment de la població del Vallès Oriental, es pot observar com també presenta una tendència al creixement, malgrat que l'any 2021 es produís un lleuger retrocés amb un 15,10%. Tot i això, l'any 2023 presenta la xifra més alta de la sèrie amb un 15,30%.

Si ens fixem en la distribució territorial d'aquest índex d'envelliment, veiem com alguns dels municipis més septentrionals i orientals de la comarca tenen un índex d'envelliment més acusat. En canvi, la dinàmica es capgira al sud de la comarca, on hi ha un mercat laboral més dinàmic i per tant aglutina població en edat activa.

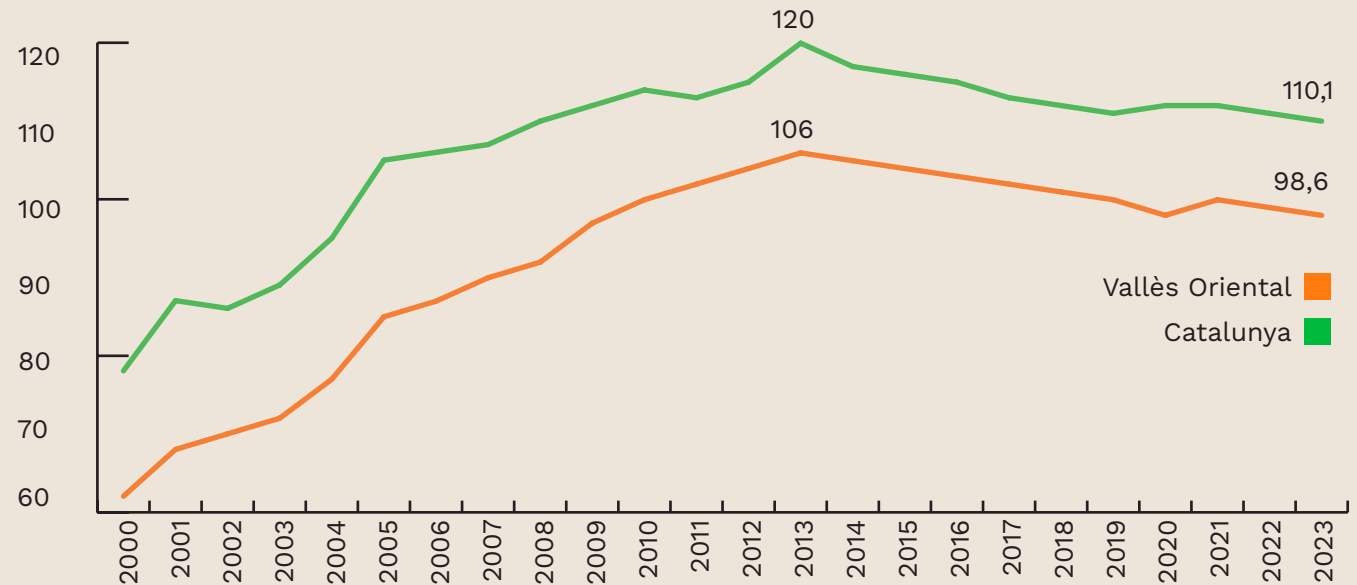
MAPA DE DISTRIBUCIÓ DEL SOBREENVELLIMENT A LA COMARCA. 2023

Font: Diagnosi Estratègica, amb visió ODS, del Pla Estratègic del Vallès Oriental. 2024, Dalpeh

Reemplaçament de la població en edat activa

L'índex de reemplaçament de la població en edat activa és un indicador demogràfic que mesura la capacitat d'una societat per reemplaçar la seva població en edat de treballar amb les noves generacions. En concret, compara la quantitat de persones joves que estan entrant al mercat laboral amb les persones que es troben en la franja d'edat pròxima a la jubilació. Els valors superiors a 100, indicarien que hi ha suficients persones en edat activa per reemplaçar les persones que es jubilen. En canvi, els valors inferiors a 100 indiquen que no hi ha aquesta capacitat de reemplaçament.

Pel que fa a l'any 2023, Catalunya presenta un índex de reemplaçament del 110,1%, xifra que indica l'existència de reemplaçament en el mercat laboral. Mentre que pel que fa a la comarca del Vallès Oriental, aquest any presenta una xifra del 98,6%, cosa que mostra que no es produiria aquest reemplaçament.

ÍNDEX REEMPLAÇAMANT POBLACIÓ EN EDAT ACTIVA, COMPARACIÓ AMB CATALUNYA (2000-2023)

Font: Diagnosi Estratègica, amb visió ODS, del Pla Estratègic del Vallès Oriental. 2024, Dalpeh

Actualitat i projecció futur de la població

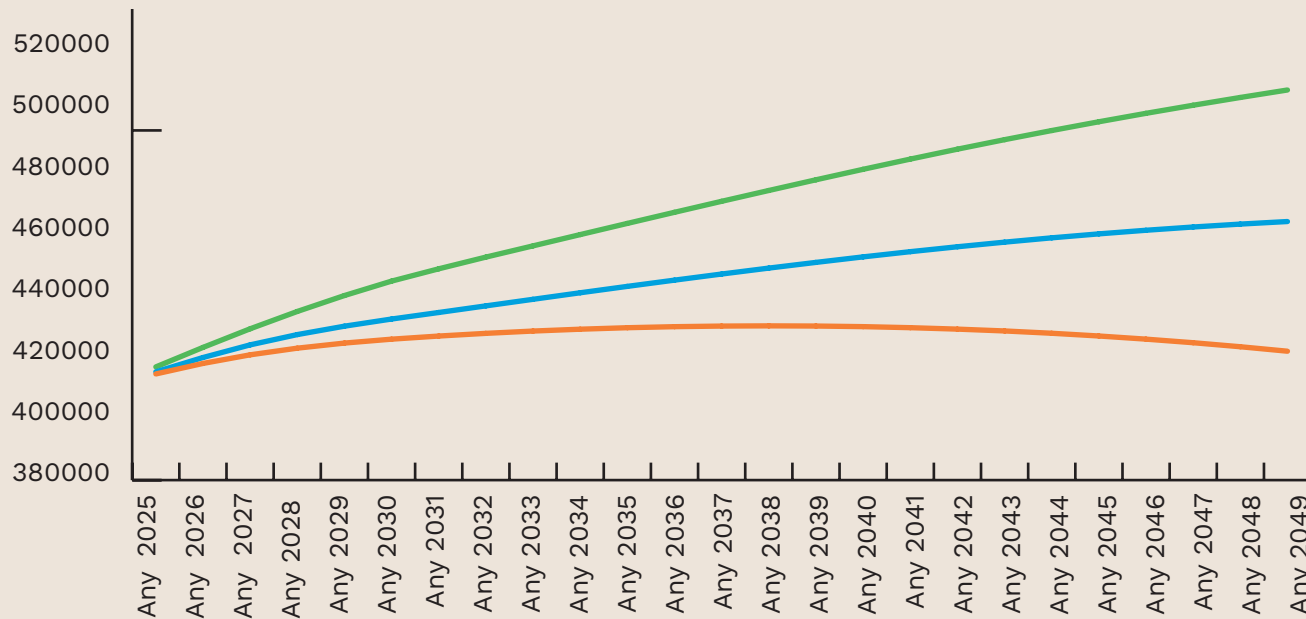
Les Projeccions de població tenen com a objectiu l'avaluació de les xifres futures de la població de Catalunya classificades segons el sexe, l'edat i la distribució territorial. La base de les projeccions és el Cens de població, al qual s'apliquen supòsits sobre l'evolució futura de la fecunditat, la mortalitat i la migració.

El que ens diuen les projeccions de població recentment publicades per l'IDES-CAT és que alguns municipis de més de 5.000 habitants del Vallès Oriental figuren entre aquells que guanyaran població els 10 anys vinents. Els que més població guanyaran, segons un escenari mitjà són Sant Antoni de Vilamajor (13,4%), l'Ametlla (14%), Bigues i Riells del Fai (12,3%) o Santa Eulàlia de Ronçana (11,3%). Hi ha un bon nombre de municipis amb un increment d'entre el 5% i el 7% com són Cardedeu (6,3%), Les Franqueses (6,3%), Canovelles (6,1%) o Montornès (5,6%). Altres municipis es situen per sota del 5%, com són

Mollet (2,2%) o Vilanova del Vallès (3,8%) i hi ha un municipi que segons aquesta projecció perd una mica de població, que és Parets del Vallès (-1,1%).

Població (Escenari alt) ■
Població (Escenari mitjà) ■
Població (Escenari baix) ■

Evolució de la població segons gènere

ESCENARIS INCREMENT POBLACIÓ VALLÈS ORIENTAL 2025-2049

Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT

	Homes			Dones		
	S1/2014	S1/2024	% Var	S1/2024	S1/2014	% Var
Vallès Oriental	200.938	210.064	4,54	200.026	212.085	6,03
Barcelona	2.664.594	2.873.948	7,86	2.798.865	3.010.925	7,58
Catalunya	3.657.680	3.945.812	7,88	3.780.380	4.070.794	7,68

La població femenina és qui ha concentrat un major creixement al Vallès Oriental, amb un 6,03% d'augment entre el primer semestre de 2014 i el primer semestre de 2024, representant 12.059 noves residents del municipi (vegeu taula 2). Per altra banda, la població masculina al Vallès Oriental també ha experimentat un augment de residents del 4,54%, és a dir, 9.126 persones més. Tant a la província de Barcelona com a Catalunya, la població ha crescut de manera similar pels dos gèneres. Si es compara amb les xifres de la comarca del Vallès Oriental, es pot observar com la comarca presenta una variació lleugerament inferior. Concretament, si es compara amb Catalunya es pot observar com el Vallès Oriental presenta 1,65 punts percentuals menys en el cas de les dones, i 3,34 punts percentuals menys en el cas del homes.

EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ SEGONS GÈNERE 2014-2024

Font: Diagnosi Estratègica, amb visió ODS, del Pla Estratègic del Vallès Oriental. 2024, Dalpeh

Dinàmica migracional

Entre 1998 i 2023, el Vallès Oriental ha viscut una evolució constant en els moviments migratoris que han configurat la seva realitat demogràfica actual. El nombre de canvis de residència dins la comarca ha anat disminuint lleugerament fins a situar-se en 9.218 canvis el 2023, mentre que les relacions amb la resta del territori mostren una tendència diferenciada: amb Catalunya, el saldo migratori és netament positiu, amb 1.807 persones més el 2023, un increment del 122% respecte al 2013; en canvi, amb la resta de l'Estat espanyol el saldo és negatiu, amb -386 entrades netes, una situació que ha empitjorat en comparació amb les xifres de fa una dècada.

Pel que fa a la població estrangera, a l'1 de gener de 2023 hi havia 42.310 residents d'origen estranger, que representaven un 10,02% de la població comarcal, una proporció clarament inferior a la mitjana catalana, situada al 17,24%. Aquesta presència ha continuat creixent, i el 2024 ja representa el 10,52 % amb un increment de 2.554 persones (6,04%). Les nacionalitats més nombroses són el Marroc, que concentra prop d'una quarta part del total (9.503 persones), seguit del Senegal (6,3%), Romania (6,2%), Colòmbia (5,3%) i la Xina (4,2%).

En termes de distribució per sexe, la població estrangera presenta un lleu desajust: els homes representen el 52,8% i les dones el 47,1%, mentre que en la població global de la comarca la bretxa és pràcticament inexistent. A nivell generacional, la joventut d'origen estranger té un pes destacat, ja que els menors de 20 anys representen prop del 30 % d'aquest col·lectiu, amb una majoria masculina que arriba al 53%. Tot i que no es disposa de dades detallades recents per franja d'edat, les tendències mostren un perfil predominant de joves i adults entre 15 i 44 anys en els darrers moviments migratoris.

Aquestes dinàmiques tenen implicacions clares per al desenvolupament de l'economia social i solidària a la comarca.

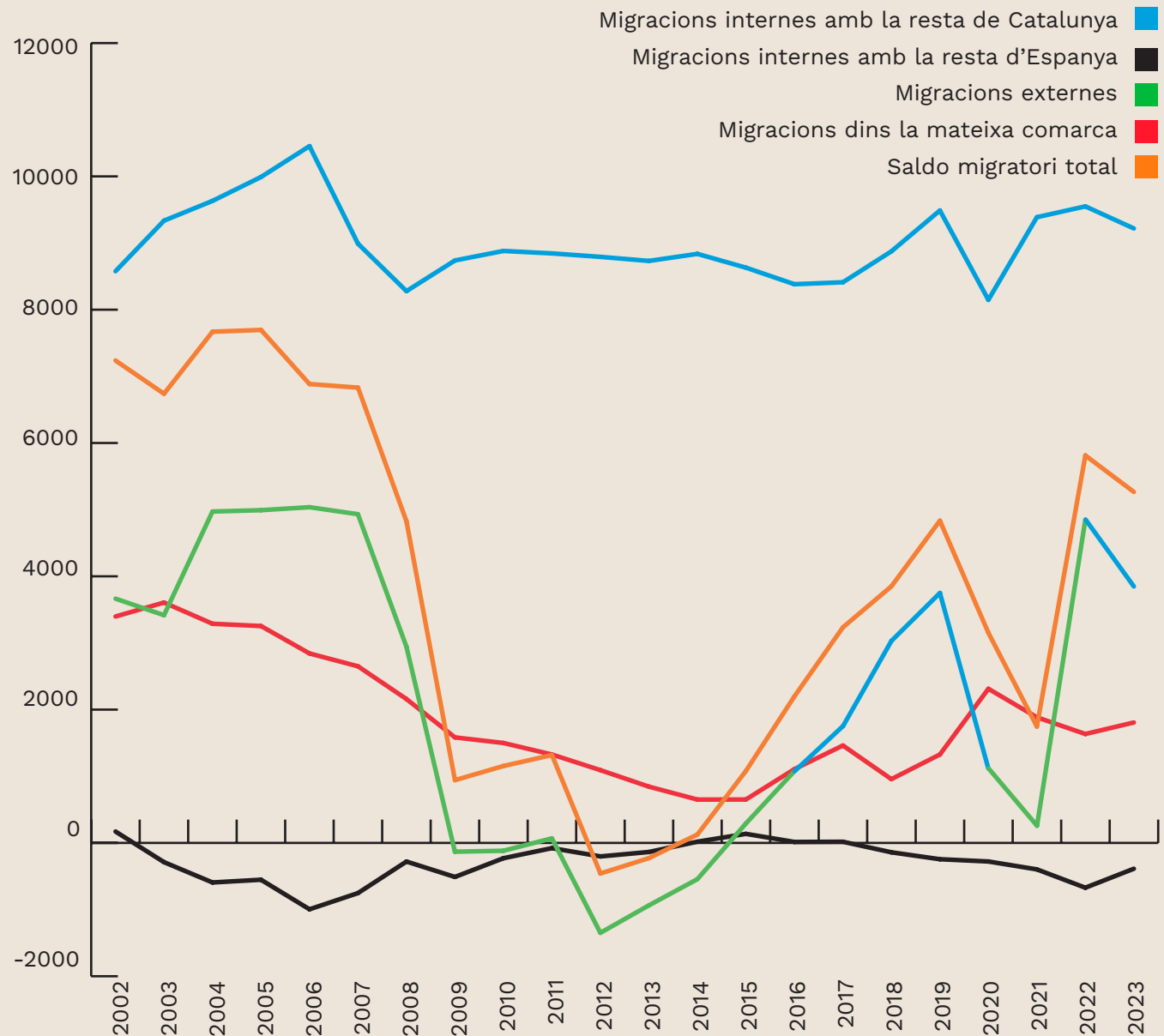
Indicador	Valor destacat
Total mobilitat inerna 2023	9.218 canvis
Saldo net amb Catalunya	-1.807 persones
Saldo amb Espanya	-386 persones
Estrangers residents 2023	42.310 (10,0% del total)
Estrangers residents 2024	44.846 (10,51% del total)
Sexe estrangers	52,8% homes / 47,1% dones
Menors de 20 anys estrangers	= 30% del total de joves

RESUM DE DADES MIGRACIONS

Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT

D'una banda, el perfil demogràfic divers i en renovació constant ofereix oportunitats per impulsar projectes cooperatius que integrin serveis lingüístics o comunitaris. Alhora, l'augment de la migració interna obre reptes d'enxarxament territorial, que poden ser abordats amb iniciatives capaces de generar vincles entre municipis i nous residents. També cal tenir present la necessitat d'acompanyar especialment col·lectius concrets, com les dones i joves d'origen estranger, en àmbits com l'ocupació, la formació, la cultura i l'arrelament. Finalment, la inclusió de la diversitat cultural dins el teixit cooperatiu pot enfortir-lo, impulsant cooperatives mixtes i participatives que reflecteixin la pluralitat del territori.

En conjunt, el Vallès Oriental ha viscut en les darreres dècades un creixement sostingut de la migració exterior i un augment de la mobilitat interna, que han transformat la seva realitat social i econòmica. Aquestes noves dinàmiques poblacionals ofereixen a l'economia social i solidària l'oportunitat de consolidar-se com un actor clau en la formulació de polítiques inclusives, comunitàries i transformadores.

SALDOS MIGRATORIS VALLÈS ORIENTAL (1998-2023)

Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT

Moviments migratoris. Any 2021

L'any 2021, Catalunya va assolir el nivell més alt de mobilitat residencial dels darrers quinze anys, amb 280.677 canvis de residència entre municipis catalans, un 15% més que l'any anterior. Aquest increment va consolidar una tendència creixent cap als municipis petits i mitjans, en un procés de desconcentració urbana iniciat amb la pandèmia. El saldo migratori total al conjunt del país va ser positiu, amb +34.626 persones, gràcies a les 38.444 arribades provinents de l'estranger que van compensar el saldo negatiu de -3.078 amb la resta de l'Estat.

En aquest context, el Vallès Oriental va registrar 9.381 moviments migratoris interns, un augment del 15% respecte al 2020, mantenint un dinamisme destacat. El saldo migratori total de la comarca va ser de +2.451 persones, tot i que va suposar un descens del 22% en relació amb l'any anterior. Malgrat aquesta caiguda, la comarca es va situar com una de les que presentaven un saldo positiu més elevat de Catalunya, només per darrere del Maresme i el Baix Penedès. El saldo intern amb la resta de Catalunya va ser de +1.833 persones, amb els municipis de mida mitjana (entre 5.000 i 20.000 habitants) com a principals receptors, acumulant el 62% de les entrades. Bigues i Riells, L'Ametlla del Vallès i Llinars del Vallès van ser els més beneficiats per aquesta dinàmica, mentre que municipis grans com Granollers, Mollet, Canovelles i Montornès van registrar saldos negatius.

La migració internacional també va tenir un paper rellevant, amb 4.149 persones que van arribar a la comarca i 3.126 que en van marxar, deixant un saldo positiu de +1.023, el més baix des del 2016 i un 8% inferior al del 2020. La major part de les noves arribades procedien d'Amèrica, que pràcticament doblava les xifres provinents del continent africà. Tot plegat es va traduir en una taxa de migració neta de 5,9‰, la quarta més alta dins l'àmbit metropolità, i en una dinàmica que confirma la descentralització urbana, amb una atracció creixent cap a municipis amb millor qualitat de vida i habitatge més accessible

	Immigracions				Emigracions			Saldos migratoris			
	Dins la comarca	Resta de comarques	Resta d'Espanya	De l'estranger	Resta de comarques	Resta d'Espanya	De l'estranger	Resta de comarques	Resta d'Espanya	De l'estranger	TOTAL
2021	9.381	9.850	1.849	4.149	8.017	2.254	3.126	1.833	-405	1.023	2.451
2020	8.145	9.205	1.615	3.380	6.892	1.892	2.264	2.313	-277	1.116	3.152
2019	9.488	9.163	1.933	5.922	7.837	2.176	2.170	1.326	-243	3.752	4.835

MOVIMENTS MIGRATORIS (2019-2021)

Nota informativa Moviments migratoris 2021. Observatori del Vallès Oriental

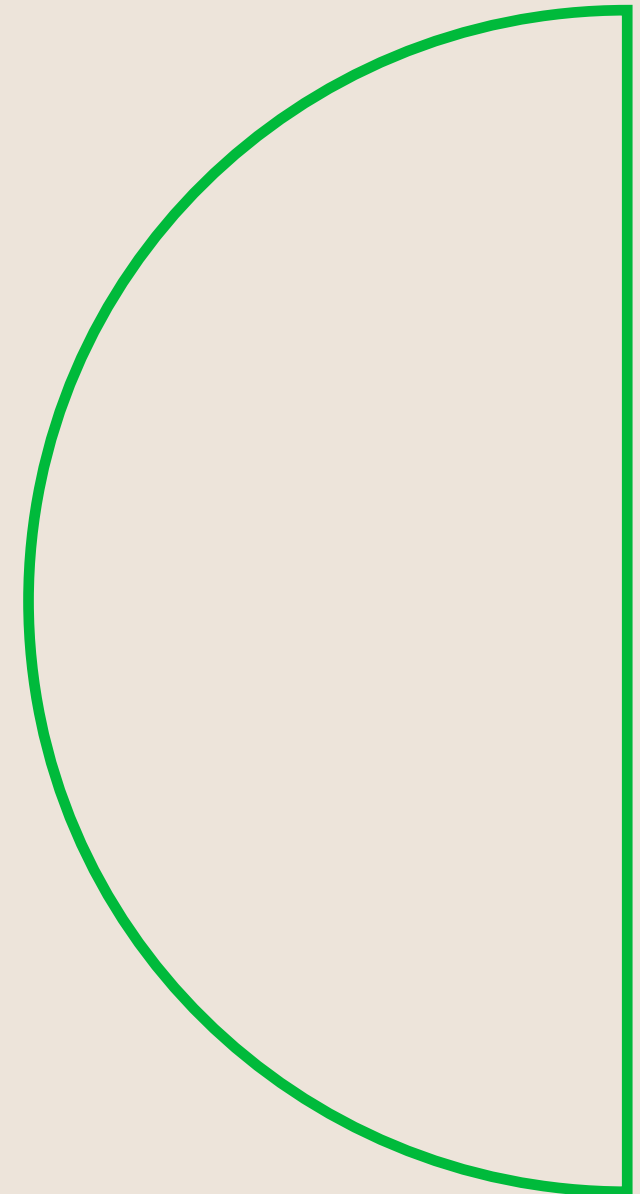
Resum

El Vallès Oriental és la cinquena comarca més poblada de Catalunya, amb 422.149 habitants el 2023, que representen el 5,34% del total del país. En l'última dècada ha experimentat un creixement moderat del 5,28%, amb una forta concentració de població a Granollers i Mollet del Vallès, que sumen més d'una quarta part del total comarcal.

- ▶ El creixement ha estat desigual entre municipis: mentre les ciutats grans tendeixen a estabilitzar-se o perdre població, els municipis petits i mitjans han registrat increments significatius, especialment a les zones més rurals. Aquesta dinàmica mostra una tendència a la desconcentració urbana i a l'atracció de zones amb millor qualitat de vida.
- ▶ La comarca presenta una densitat poblacional elevada (574 habitants per km²), molt per sobre de la mitjana catalana, però amb grans contrastos territorials: Mollet del Vallès supera els 4.800 habitants per km², mentre que municipis com Sant Esteve de Palautordera o Fogars de Montclús mantenen densitats molt més baixes.
- ▶ L'envelliment demogràfic és un dels principals reptes: l'índex d'envelliment

ha arribat al 120,8% i el de sobreenvelliment al 15,3%, amb un dèficit de reemplaçament de la població activa (98,6%) inferior al de Catalunya (110,1%). Aquesta situació posa en risc el relleu generacional i la sostenibilitat econòmica a llarg termini.

- ▶ Finalment, dinàmica migracional ha estat un factor clau per al creixement poblacional. Tot i mantenir-se estable, la població estrangera (10% el 2023) és inferior a la mitjana catalana. Davant la baixa natalitat i l'envelliment progressiu, la diversitat cultural i la integració de persones novingudes esdevenen factors essencials per al futur socioeconòmic de la comarca.

2

**DIAGNOSI DE
L'ECONOMIA SOCIAL I
SOLIDÀRIA AL VALLÈS
ORIENTAL**

Diagnosi de l'ESS a la Comarca

Un cop feta una primera aproximació a la realitat socioeconòmica de la comarca, en aquest segon bloc aprofundim en la diagnosi amb relació a l'Economia Social i Solidària, tenint en compte diferents indicadors que ens ajudaran a obtenir una fotografia de la situació actual.

Per poder analitzar quina és la realitat comarcal ens hem fixat en múltiples dades que ens permeten dibuixar com es configura l'ecosistema de l'ESS en el moment actual.

La primera font analitzada és la base de dades pròpia de l'Ateneu. Aquesta inclou projectes acompanyats directament des del dispositiu i projectes que han col·laborat en alguna de les accions proposades al territori. Les formes jurídiques d'aquestes iniciatives són diverses: entitats, cooperatives, fundacions, societats limitades, etc. En aquest sentit, des de l'Ateneu entenem l'economia social i solidària en un sentit ampli, i en alguns casos incloem projectes que, independentment de la seva forma jurídica, treballen per una transformació del territori i les persones. És el cas, per exemple, dels projectes vinculats a l'agroecologia, en què es contempla que formen part de l'ESS de la comarca projectes que no són cooperatives, però que es consideren dins de l'ecosistema pel fet de ser projectes de

petita pagesia arrelada al territori, que treballen per la transformació del model de producció i consum agroecològics.

Mapa d'iniciatives ESS

Com s'observa al mapa, a través dels projectes que s'han acompanyat o que han interactuat amb alguna de les actuacions de l'Ateneu, veiem que durant aquests 8 anys hem tingut presència a 29 municipis, amb un total de 220 projectes mapejats. Si ens fixem en el nombre d'iniciatives, veiem com aquestes es concentren prioritàriament al centre de la comarca, amb 92 projectes, en segon lloc, a la zona del Baix Montseny, amb 54 projectes, en tercer lloc, a la zona est, corresponent a la riera de Caldes, amb 36 projectes i el Baix Vallès o zona sud, amb 30 projectes.

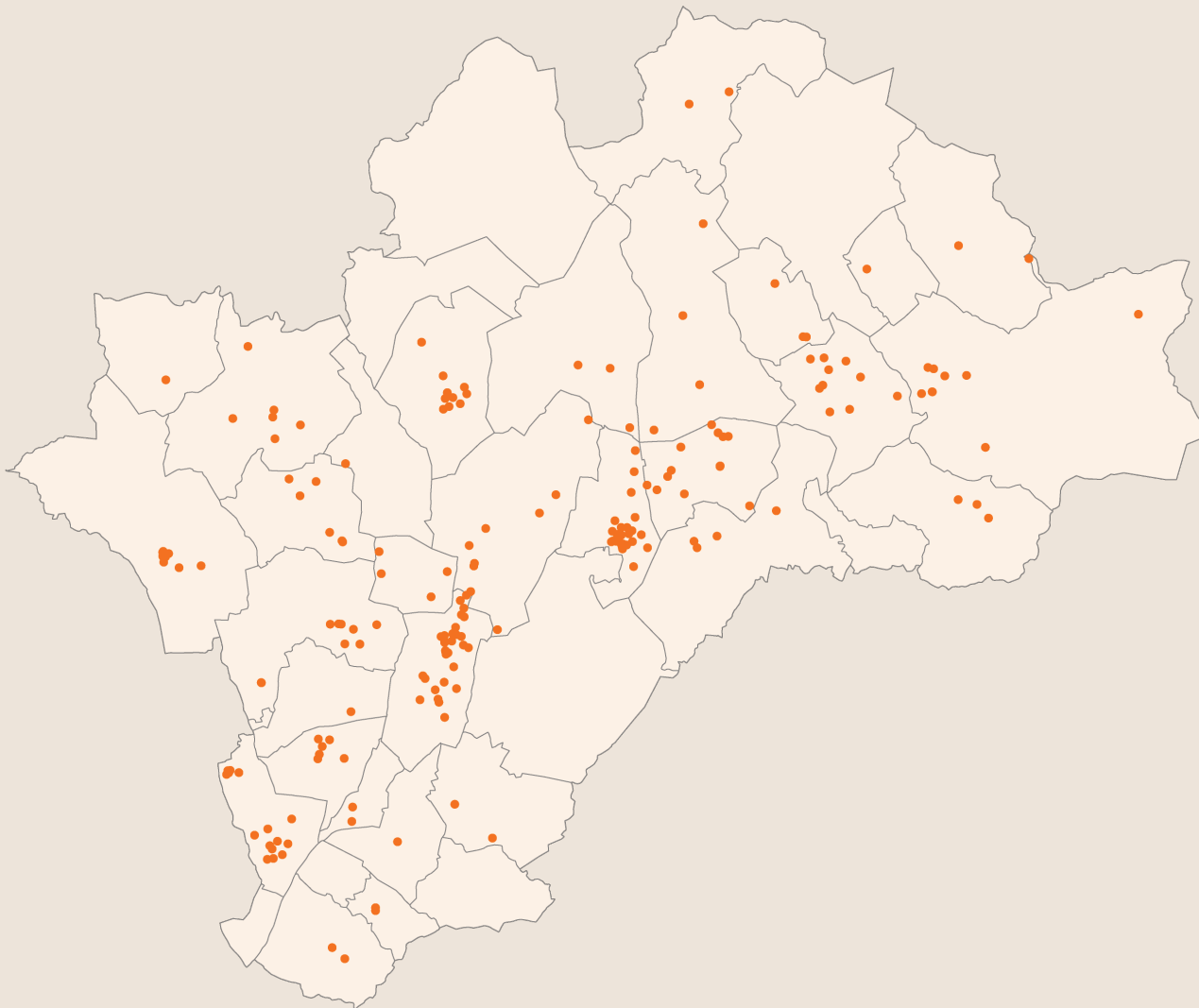
Per tant, els municipis on tenim menys presència en projectes acompanyats des de l'Ateneu són Vilalba Sasserra, La Roca del Vallès i Vallromanes. La zona nord de la comarca, on hi trobem el Montseny és una extensió amb pocs municipis i molt baixa densitat de població, que explica també la poca presència de projectes.

Distribució per sectors d'activitat

La classificació per sectors d'activitat, s'ha fet seguint els criteris del cercador de Pam a Pam. En aquest sentit, creiem que aquesta és una plataforma àmpliament validada des de l'ESS a casa nostra i que ens permet una categorització que s'adiu amb l'activitat dels Ateneus.

En el cas de l'Alimentació, i tenint en compte que des de l'Ateneu hem treballat les diferents baules de la cadena agroecològica, hem dividit la categoria en 4 subcategories: producció i transformació, botigues, cooperatives agràries i grups i cooperatives de consum.

Fruit d'aquest procés de diagnosi feta durant l'any 2023 en el sector de l'agroecologia (i que va culminar amb la publicació de la revista MiradESS), s'observa una predominança del sector de l'Alimentació - producció i transformació amb 62 projectes a la base de dades. A continuació, veiem una proporció molt important dels projectes de Salut i Cures (29 projectes), seguits dels projectes d'Educació i Recerca (22 projectes). Per darrere, trobem força presència també de projectes de l'àmbit de la cultura i l'oci (17), grups i cooperatives de consum (12 projectes) i de coopera-

MAPA D'INICIATIVES ESS
Elaboració pròpia.

tives o iniciatives vinculades a l'habitatge i la gestió de l'entorn (10 projectes).

Si ens fixem en les dades econòmiques del sector primari a la comarca (vegeu primera part d'anàlisi socioeconòmica del document), en què s'apunta a una davallada important del sector, observem com des de l'Ateneu s'ha fet una aposta important des de l'inici de l'activitat per donar-hi resposta, acompanyant i enxarxant iniciatives vinculades sobretot a la producció agroecològica i al consum organitzat. Aquesta aposta per donar suport a la sobirania alimentària comarcal, doncs, es veu reflectida en el nombre de projectes acompanyats en aquest sector.

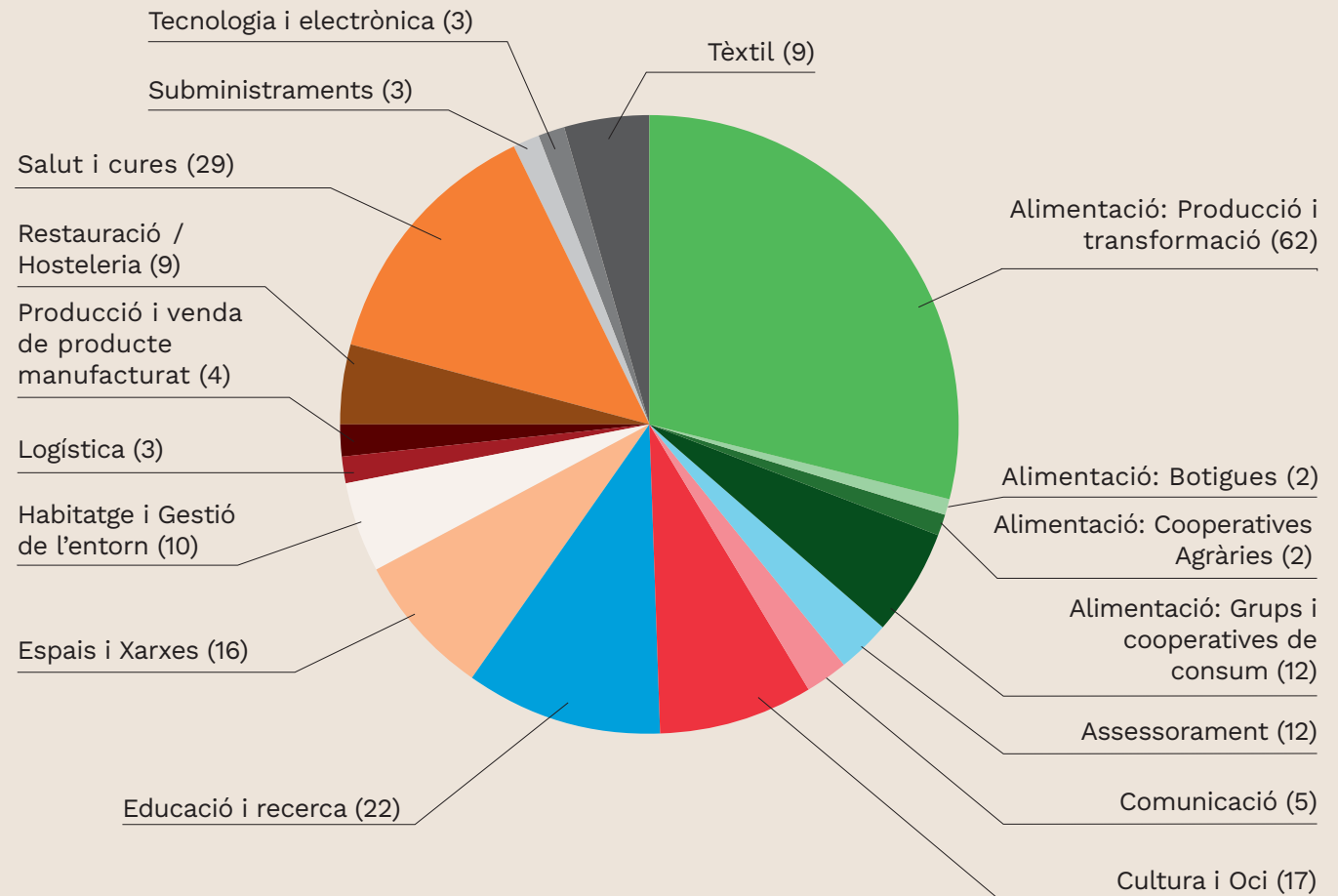
En els altres sectors destacats, s'observa una proporció rellevant vers les cooperatives i projectes que ofereixen serveis a les persones, fet que coincideix amb la rellevància d'aquest sector en les empreses que formen part del model capitalista. En l'àmbit de la salut i les cures observem una gran presència d'associacions i fundacions que ofereixen serveis a persones de col·lectius amb diversitat funcional.

Finalment, cal destacar el gran nombre de projectes vinculats a la cultura i oci (17), coincidint amb un dels eixos de treball destacats des de l'Ateneu, i el nombre d'iniciatives d'educació i recerca (22), al-

guns d'ells acompanyats per part de l'Ateneu a l'inici de la seva activitat.

S'observa, en canvi, un gran buit pel que fa a l'acompanyament a projectes del sector industrial, tot i que és un dels més

importants a la comarca. Tot i que s'han fet alguns acompanyaments puntuals, no s'ha abordat fins ara una estratègia enfocada a donar resposta a les necessitats d'aquest sector des d'una perspectiva d'economia social i transformadora.

GRÀFIC DE DISTRIBUCIÓ PER SECTORS D'ACTIVITAT
Elaboració pròpia.

Formes jurídiques de les inicatives mapejades per l'ateneu

Si ens fixem en la forma jurídica dels projectes acompanyats des de l'Ateneu o que s'han relacionat d'alguna manera amb l'activitat del dispositiu els darrers anys, veiem una majoria molt important de cooperatives de diferents tipologies. Un total de 72 projectes són en format cooperatiu, de les quals més de la meitat, un 62%, són cooperatives de treball associat i un 10% són cooperatives de consum. Hi ha 5 cooperatives de serveis i 5 cooperatives integrals i, en canvi, només dues cooperatives d'habitatge i 2 cooperatives d'ensenyament.

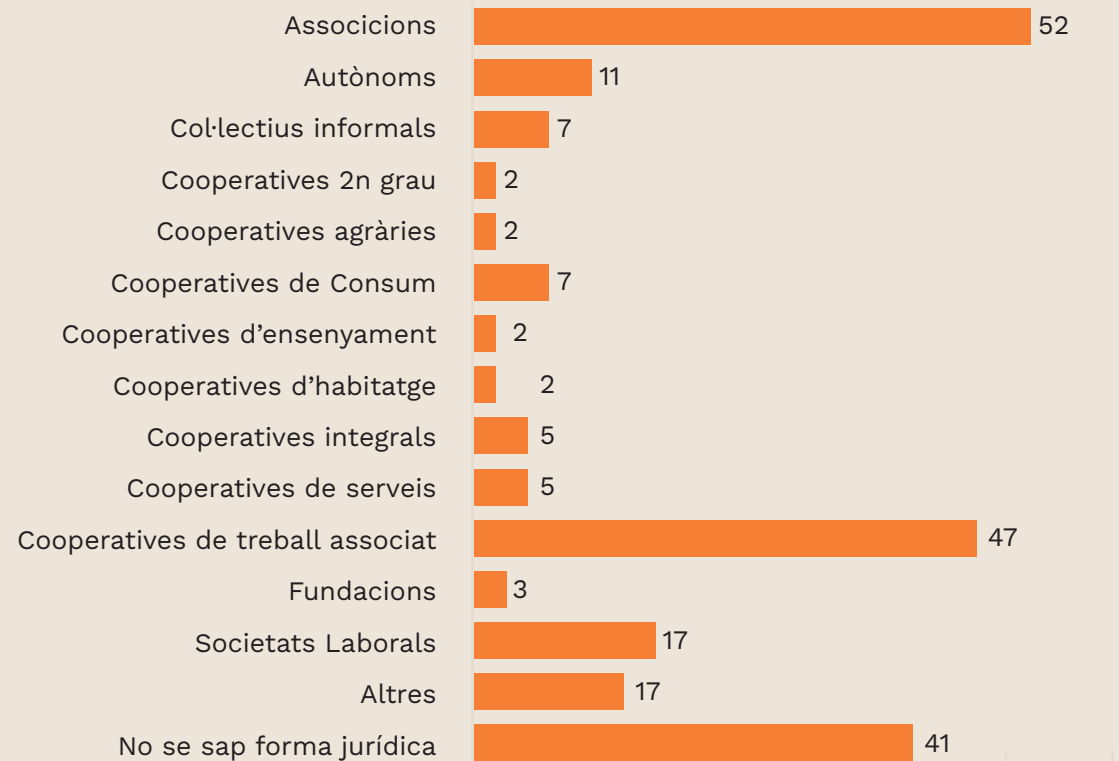
S'observa també una gran quantitat d'associacions, moltes de les quals formen part de l'ecosistema de l'ESS a la comarca, i que col·laboren de les activitats aportant mirada estratègica en els diferents espais de divulgació/reflexió que es plantegen des de l'Ateneu, o bé acostant a les activitats públic afí. Alhora, i tot i que aquest no sigui l'enfocament del ser-

vei d'acompanyaments de l'Ateneu, hi ha projectes que a l'inici decideixen constituir-se com a associació i fer el pas a cooperativa una vegada hi ha un cert recorregut.

Del gran nombre de projectes dels quals no se sap la forma jurídica, molts d'aquests formen part del grup d'Alimentació - producció-transformació. Sovint són projectes d'agricultura o de transformació que no tenen prou estructura per esdevenir cooperativa o bé que contemplem en

aquesta base de dades des del punt de vista de la sobirania alimentària i com a part de l'eix de treball d'agroecologia.

De les 72 cooperatives mapejades per l'Ateneu, 27 estan federades. D'aquestes, 3 formen part de la Federació de Cooperatives de Consum de Catalunya; 1 forma part de la Federació de Cooperati - ves agràries i la resta, 22, formen part de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya. Per tant, entre el projectes cooperatius acompanyats, un 30% formen part

d'alguna federació. Des de l'Ateneu i, més concretament, des del servei d'acompanyaments, es facilita informació sobre la utilitat de pertànyer a una federació, i es passa informació de la constitució de noves cooperatives a les respectives federacions.

Mapa Pam a Pam de l'Economia Social i Solidària

Per tal d'identificar i mapejar les iniciatives que es relacionen amb l'Ateneu cooperatiu, des de fa 3 anys col·laborem amb Pam a Pam. Aquest projecte ha creat la plataforma en línia des d'on validar i mapejar projectes de l'economia social i solidària al nostre país. Des de l'Ateneu es considera una eina útil i àmpliament referenciada al nostre sector i per això és la que es fa servir com a mapa propi de l'ESS al Vallès Oriental.

Pam a Pam realitza entrevistes en profunditat als projectes per tal de conèixer-los i oferir un filtre de qualitat a l'hora de mostrar-los com a *xinxeta* al mapa. En aquestes entrevistes es pregunta, en-

tre d'altres, sobre qüestions referents a la democràcia interna de les organitzacions, el desenvolupament personal dels equips, la perspectiva feminista, les condicions de treball, la intercooperació la transparència o els tipus de llicències que utilitzen (si són lliures o de pagament).

Des de l'Ateneu Cooperatiu es faciliten aquestes entrevistes i ahora es fa servir el mapa de pam a pam com a geolocalitzador de referència de les iniciatives del nostre territori a la web. Com que el procés d'entrevista és llarg i com a dispositiu podem assumir-ne només algunes l'any, es va acordar poder enllaçar el que s'anomenen "*punts externs*". Aquests punts no estan validats per pam a pam (mitjançant entrevista) però des de l'Ateneu es considera que formen part del mapa vallesà i per tant, s'afegeixen en aquest format al mapa general. En total, doncs, hi ha 62 projectes inclosos en el mapa de Pam a Pam i que, en conseqüència, han passat l'entrevista, i 41 projectes que s'han incorporat com a "*punts externs*".

Xarxa d'Economia Social i Solidària a la comarca

La Xarxa d'Economia Solidària, XES, és una organització representativa centrada principalment en la incidència, la difusió, la coordinació, la generació d'activitats i altres iniciatives ben diverses per fer valdre i fer avançar l'Economia Solidària en el seu entorn i dins de la societat catalana. A la comarca hi ha vuit entitats que formen part de la XES. Des de l'Ateneu s'ha intentat buscar la vinculació d'aquestes entitats en un espai d'articulació política comarcal, però, en els diferents intents que s'ha fet, mai ha acabat de crear-se'n cap. Les iniciatives són petites i s'estan consolidant, de manera que participar políticament d'altres espais els suposa una dedicació que ara per ara no volen ni poden assumir.

<https://xes.cat/socies>

El Registre de Cooperatives de Catalunya

Per tal d'analitzar la realitat de l'Economia Social i Solidària a la Comarca analitzem les dades registrals de les cooperatives vallsanes, per poder-nos fer una idea de la seva tipologia i classe. En total, al registre hi consten 175 cooperatives, de les quals 72 formen part de la base de dades de l'Ateneu. S'han descartat les cooperatives de transport de mercaderies, que es tracten en un apartat especial d'aquesta diagnosi, i que pel gran volum que representen respecte al total, suposen una desviació de la mostra.

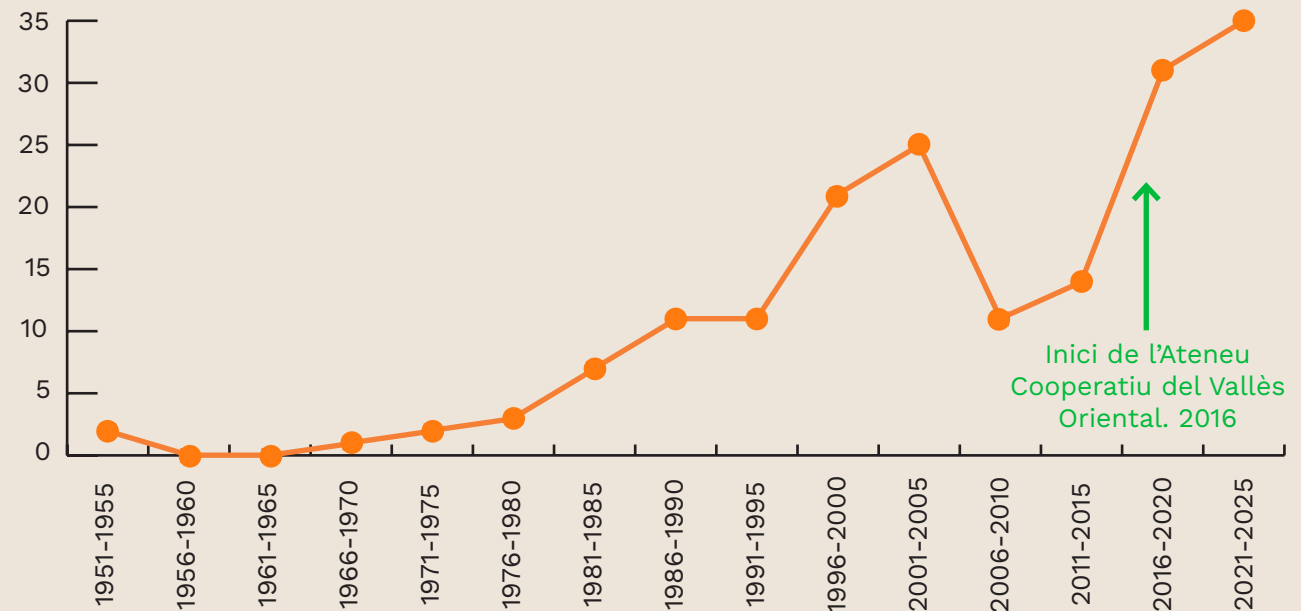
Ens fixem, primer de tot, en l'any de constitució, per veure si hi ha diferències significatives en la cronologia de creació d'aquestes.

Com s'observa, hi ha un creixement sostingut del nombre de cooperatives, sobretot a partir de l'any 1995, que es veu frenat en sec entre els anys 2010 i 2015, com a efecte de la crisi econòmica viscuda durant aquell període, i una recuperació important a partir de l'any 2016, en part coincidint amb l'aparició de l'Ateneu Cooperatiu com a dispositiu territorial.

Pel que fa als sectors de les cooperatives, veiem un canvi en la distribució d'aquests en el temps. Si, en el període de creixement del cooperativisme que va del 1995 a l'any 2010, veiem una proporció important de cooperatives industrials (14) i de construcció (14), en el segon període d'expansió (2016-actualitat) veiem una predominança del sector de serveis (53), amb l'aparició d'algunes cooperatives agrícoles (4). Això indica una reorientació de la funció de les cooperatives que inicien la seva activitat a la comarca al llarg del temps.

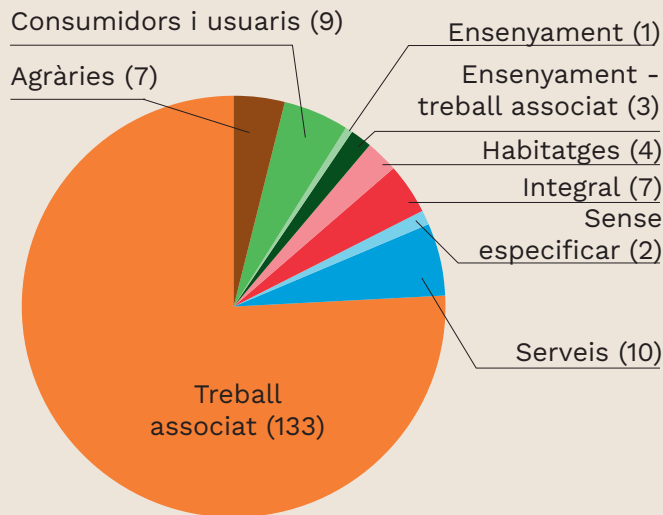
En aquest punt és important remarcar que les dades registrals no sempre equivalen a cooperatives en actiu, ja que el registre s'actualitza cada dos anys. Per tant, aquesta distribució pot no ser de tot fidel a les cooperatives de la comarca en el moment actual.

La tipologia de cooperatives de la comarca es concentra sobretot en les de treball associat (133), molt per davant de les de serveis (10 cooperatives) o les de consumidors i usuaris (9). Entre les cooperati-

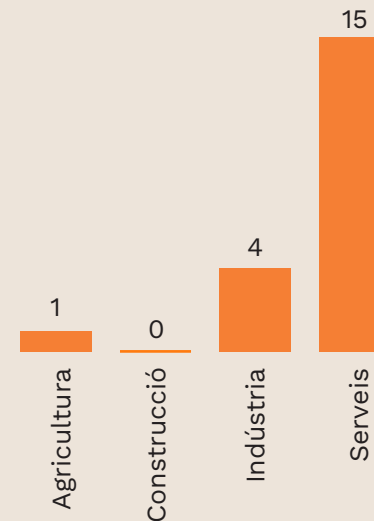

EVOLUCIÓ DEL NOMBRE DE COOPERATIVES INSCRITES AL REGISTRE DE COOPERATIVES 1951 - 2025.

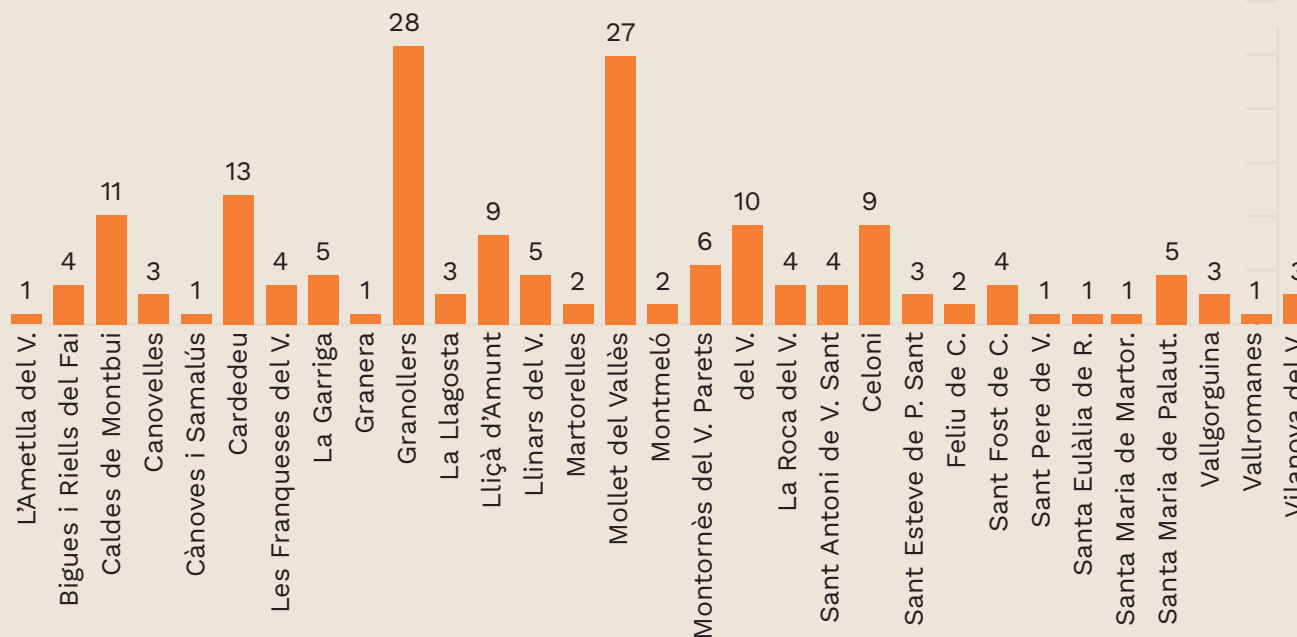
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Registre de Cooperatives de Catalunya.

NOMBRE DE COOPERATIVES PER TIPUS DE COOPERATIVA. Font: Elaboració pròpia.

NOMBRE DE COOPERATIVES FEDERADES PER SECTOR ECONÒMIC. Font: Elaboració pròpia.

NOMBRE DE COOPERATIVES PER MUNICIPI
Font: elaboració pròpia.

ves de serveis hi trobem sectors diversos com l'edició de llibres, la gestió forestal, comerç de producte de ferreteria o una agrupació de joguiners, entre d'altres. En les cooperatives de consumidors i usuàries, hi trobem la cooperativa històrica de Caldes, Cooperativa 70, cooperatives de consum agroecològic o cooperatives com Apindep i Afadis, que donen suport a persones amb diversitat funcional. Hi ha també 7 cooperatives agràries, pràcticament totes elles creades entre els anys 1980 i 1990. Registrades com a cooperativa d'habitatge hi ha 4 iniciatives, tot i que hi ha altres projectes d'habitatge cooperatiu que s'estan impulsant al territori que no necessàriament s'han registrat dins d'aquesta tipologia.

Només un 11,5% de les cooperatives que consten al registre estan federades i, d'aquestes, la gran majoria (un total de 15), són del sector dels serveis. Molt per darrere hi trobem el sector industrial i el sector agrícola. Caldria, doncs, facilitar encara més el coneixement de les federacions i la funció que fan entre les cooperatives de nova constitució i les més històriques de la comarca.

Finalment, i pel que fa a la cooncentració territorial de les cooperatives, veiem que aquestes es troben sobretot a Mollet, Granollers, Cardedeu i Sant Celoni.

Parets i Caldes. Aquesta distribució territorial (que, com hem dit, s'hauria de revisar al tractar-se de dades registrals no actualitzades), evidencia que cal una feina d'enxarxament del cooperativisme a la zona sud i oest de la comarca que fins al moment no s'ha incorporat a l'estratègia d'impuls de l'ESS al nostre territori.

Centres Especials de Treball i empreses d'inserció

Els Centres Especials de Treball són empreses de l'economia social que faciliten oportunitats d'ocupació per a persones amb discapacitat mantenint els objectius empresarials del mercat ordinari. Per tant, són centres que tenen una funció social i uns objectius productius.

Gairebé la totalitat de la plantilla dels centres especials de treball està constituïda per treballadors i treballadores amb discapacitat, sense perjudici de les places en plantilla del personal no discapacitat, també imprescindible per al desenvolupament de la seva activitat.

Poden incorporar-se com a treballadors i treballadores als CET les persones amb discapacitat intel·lectual, física, sensorial o malaltia mental. La seva plantilla ha de comptar amb un mínim del 70% de persones treballadores amb un grau de discapacitat igual o superior a un 33%.

Al Vallès Oriental hi ha 7 centres especials de treball, que enumerem a continuació.

Les empreses d'inserció social, es defineixen com a "estructures d'aprenentatge, en forma mercantil, la finalitat de la qual és la de possibilitar l'accés a l'ús de col·lectius desfavorits, mitjançant el des-

envolupament d'una activitat productiva, per a això, es dissenya un procés d'inserció, establint-se durant el mateix una relació laboral convencional". En la seva plantilla han de tenir un percentatge de treballadors en inserció, que depenent de cada comunitat autònoma, oscil·larà entre el 30% i el 60%. El 80% dels resultats es reinverteix en l'empresa. Al Vallès Oriental l'única empresa d'inserció és DIMAS Empresa d'Inserció Social SL., una empresa amb seu a Granollers que realitza tasques de muntatge d'infraestructures per a actes culturals, construcció i rehabilitació d'habitatges i alimentació, restauració i vending.

Denominació del CET	Sector d'activitat principal	Municipi
GRUPDEM, SCCL	Serveis de manufactura;manipulats i envasats	Montmeló
RAL, SCCL	Intermediació i venda de productes de tercers: comercialització material d'oficina; equips de protecció individual; quiosc...	Granollers
CENTRE ESPECIAL DE TREBALL XAVIER QUINCOCES	Serveis de jardineria i activitats forestals	La Roca Del Vallès
FUNDACIÓ ACCIÓ BAIX MONTSENY	Serveis de jardineria i activitats forestals	Sant Celoni
RASIM	Serveis de neteja; manteniment d'edificis; recepció i control d'accessos	Mollet Del Vallès
FUNDACIÓ VIVER DE BELL-LLOC	Serveis de jardineria i activitats forestals	Cardedeu
TALLER ALBORADA	Serveis de manufactura;manipulats i envasats	Mollet Del Vallès

El cas de les cooperatives de transport

En el moment de realitzar la present diagnosi, s'ha detectat un nombre molt important de cooperatives del sector del transport de mercaderies. Un total de 57 cooperatives d'aquest sector, constituïdes els darrers anys i ubicades a les mateixes adreces fan valorar la possibilitat que es tracti de cooperatives fraudulentades de transport.

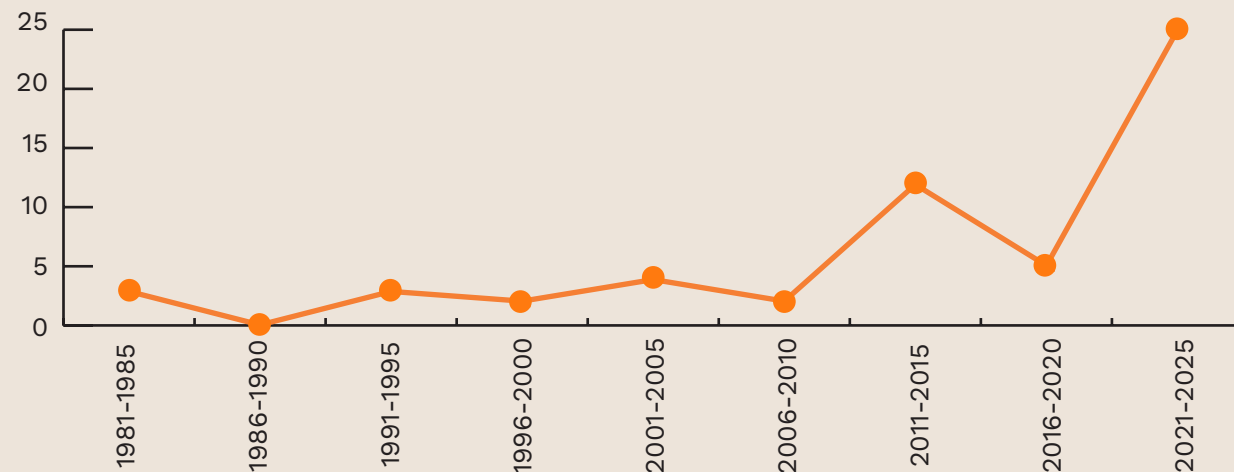
Com s'observa al gràfic, moltes d'aquestes cooperatives s'han començat a constituir sobretot a partir de l'any 2020 i hi ha coincidència en moltes d'elles en l'adreça fiscal que consta al registre. El fet que hi hagi més d'una cooperativa inscrita a una mateixa adreça, pot ser una resposta per esquivar la modificació de la Llei de Cooperatives del 2017 i no arribar a la xifra de 25 socis treballadors.

Les falses cooperatives de transport s'aprofiten instrumentalment de la fórmula cooperativa per esquivar les exigències legals que permeten l'entrada dels transportistes al sector. Faciliten les targetes de transport i el títol de transportis-

ta i demanen al transportista que es doni d'alta en el Règim Especial de Treballador Autònoms (RETA). Els treballadors s'incorporen com a socis de la cooperativa, aportant un capital inicial i, en general, se'ls indueix des de les falses cooperatives, a la capitalització de l'atur per poder dipositar aquest capital social inicial. En realitat, aquests treballadors no disposen de cap possibilitat de negociació ni poder de decisió dins l'entitat. Els treballadors no estan subjectes a les condicions laborals del sector i acaben essent explotats per la cooperativa i percebent unes retribucions molt baixes per la feina que fan. Al seu torn, les grans empreses de missatgeria i logística, subcontracten aquestes falses cooperatives abaratint així els costos associats a la contractació de treballadors.

Aquesta fórmula d'organització s'aprofita de les esclertes del règim de les cooperatives per abusar de les persones treballadores, de manera semblant com passava amb el conflicte de la indústria de les càrnies a la comarca d'Osona. Si el que es persegueix des del cooperativisme és garantir una participació directa a l'organització i la igualtat entre les treballadores, la finalitat d'aquestes pràctiques és exactament l'oposada.

Tot i que no totes les cooperatives de transport de la comarca operen amb aquesta mateixa lògica, es decideix abordar aquesta qüestió amb més profunditat durant la convocatòria d'ateneus i esclarir així les cooperatives que realment funcionen seguint uns valors cooperatius i les que actuen contràriament a aquests.

EVOLUCIÓ DEL REGISTRE DE LES COOPERATIVES DE TRANSPORT, PER ANYS.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Registre de Cooperatives de Catalunya.

Anàlisi territorial en clau ESS

Ens públics dedicats al foment de la ocupació i l'emprenedoria a la comarca

Àmbit municipal

Xarxa d'Ocupació XALOC

Els Serveis Locals d'Ocupació (SLO) són dispositius que els ajuntaments i altres ens locals posen a disposició de la ciutadania amb dues línies d'actuació: millorar l'ocupabilitat de les persones a l'atur i, en paral·lel, establir vincles amb les empreses per detectar-ne les necessitats i oferir-los assessorament especialitzat per cobrir els perfils professionals que requereixen. Aquests serveis formen la Xarxa de Serveis Locals d'Ocupació de les Comarques de Barcelona, XALOC, impulsada per la Diputació de Barcelona. Al Vallès Oriental, dona cobertura a 26 municipis, un 66% de la comarca.

Les accions dels SLO s'engloben en tres categories: Assessorament especialitzat i atenció individualitzada, serveis a les em-

preses i gestió de les ofertes de treball.

Els Serveis Locals d'Ocupació són els referents locals per executar les polítiques de foment de l'ocupació i de la millora de la competitivitat de les empreses. A l'organitzar-se en xarxa, aconsegueixen maximitzar la qualitat dels serveis que presten, optimitzar l'eficiència i incrementar l'impacte dels resultats.

Des de l'Ateneu Cooperatiu estem reprenent el contacte amb alguns d'aquests serveis. Aquest 2024, hem mantingut contacte amb el SEOVT, el CESETC (que s'expliquen a continuació), l'àrea de promoció econòmica de Granollers i el SLO de La Garriga. S'ha preparat un material comunicatiu específic per presentar els serveis que oferim des de l'Ateneu i s'estan reforçant els circuits de derivació per a possibles acompanyaments que es puguin iniciar. Tot i que estem reprenent aquests contactes, falta reforçar aquestes múltiples interlocucions i millorar la fluïdesa en els espais de coordinació.

Municipi	Servei Local d'Ocupació
Bigues i Riells del Fai	Servei d'Empresa i Ocupació Vall del Tenes (SEOVT)
Caldes Montbui	Servei d'Ocupació de Caldes de Montbui
Canovelles	Servei d'Orientació Local de Canovelles
Cardedeu	Servei d'Orientació Professional de Cardedeu
Cànoves i Samalús	SLO Cardedeu- Cànoves i Samalús
Granollers	Granollers Mercat (Servei de Promoció Econòmica)
La Garriga	Servei Local d'Ocupació-Ajuntament de la Garriga
La Llagosta	BORSA DE TREBALL Aj. La Llagosta
La Roca del Vallès	Servei Local d'Ocupació La Roca del Vallès
Les Franqueses del Vallès	Àrea de Dinamització Econòmica-Aj.Franqueses del V
Llinars del Vallès	Servei Local d'Ocupació Llinars del Vallès
Lliçà d'Amunt	Servei d'Empresa i Ocupació Vall del Tenes (SEOVT)
Lliçà d'Avall	Servei d'Empresa i Ocupació Vall del Tenes (SEOVT)
Martorelles	Servei de Millora de l'Ocupabilitat de Martorelles
Mollet del Vallès	Ajuntament de Mollet del Vallès - EMFO
Montmeló	Ajuntament de Montmeló
Montornès del Vallès	OPEC. Ajuntament de Montornès del Vallès
Parets del Vallès	Servei Local d'Ocupació de Parets del Vallès(SLOP)
Sant Antoni de Vilamajor	SLO Cardedeu - Sant Antoni de Vilamajor
Sant Celoni	Servei Municipal d'Ocupació de Sant Celoni
Fogars de Montclús	Servei Municipal d'Ocupació de Sant Celoni - Sax Sala
Campins	Servei Municipal d'Ocupació de Sant Celoni - Sax Sala
Gualba	Servei Municipal d'Ocupació de Sant Celoni - Sax Sala
Montseny	Servei Municipal d'Ocupació de Sant Celoni - Sax Sala
Vallgorguina	Servei Municipal d'Ocupació de Sant Celoni - Sax Sala
Sant Feliu de Codines	Servei Local d'Ocupació de Sant Feliu de Codines
Sant Pere de Vilamajor	SLO Cardedeu - Sant Pere de Vilamajor
Santa Eulàlia de Ronçana	Servei d'Empresa i Ocupació Vall del Tenes (SEOVT)
Santa Maria de Palautordera	Santa Maria de Palautordera
Vilalba Sasserra	Servei Local d'Ocupació Llinars del Vallès
Vilanova del Vallès	Borsa de treball de Vilanova del Vallès

Àmbit supramunicipal

Oficina Jove del Vallès Oriental

La Oficina Jove del Vallès Oriental és un servei públic i gratuït d'orientació i assessorament especialitzat per a les persones joves de la comarca que ofereix informació personalitzada. El seu objectiu principal és fomentar l'emancipació juvenil mitjançant l'acompanyament a les persones joves en els processos de transició a l'adulthood i construcció del projecte de vida independent. Treballa en àmbits com l'educació, la mobilitat, l'educació, l'habitatge, la participació i la salut, té cobertura comarcal i compta amb una borsa laboral pròpia.

SAX SALA

És el centre de formació, ocupació i empresa del Baix Montseny. Forma part de la Xarxa d'Ocupació XALOC de la Diputació de Barcelona, i dona cobertura directament a aquells municipis que no tenen Servei d'Ocupació Local propi al Vallès Oriental com són Fogars de Montclús, Montseny, Gualba, Campins o Vallgorguina a part de Sant Celoni. Ofereix assessorament i acompanyament en matèria de formació, ocupació i empresa.

CSETC

El Centre de Suport Empresarial i Tecnològic de Cardedeu (CSETC) és un centre de dinamització del teixit productiu local, depenent de la Regidoria de Desenvolupament Local i Innovació, Comerç i Turisme de l'Ajuntament de Cardedeu, destinat a l'activació del teixit empresarial del territori de Cardedeu i municipis veïns. Alguns dels objectius que persegueix són el foment de l'economia en clau local, la competitivitat empresarial, la digitalització i l'ús de les TIC a les empreses. Segueix el model de l'economia social i solidària, facilitant la creació de noves empreses amb contingut tecnològic i oferint suport a les empreses existents mitjançant un programa d'activitats i serveis propis i una infraestructura adequada per desenvolupar-les.

Disposa de l'Oficina d'Atenció a l'Empresa de Cardedeu (OAE), un servei integrat al CSETC amb la finalitat de facilitar-la celeritat en els tràmits de noves activitats empresarials i econòmiques, tot oferint a les empreses existents tots els serveis de valor afegit que necessiten per consolidar-se i créixer. Dóna cobertura als municipis de Sant Antoni de Vilamajor, Sant Pere de Vilamajor, Cànoves i Samalús, Vilalba Sasserra i La Roca del Vallès

SEOVT

El SEOVT és l'organització executora de les polítiques de promoció econòmica dels ajuntaments que constitueixen la Mancomunitat Intermunicipal de la Vall del Tenes, format per els Ajuntaments de Bigues i Riells, Lliçà de Munt, Lliçà de Vall i Santa Eulàlia de Ronçana. És un servei gratuït de suport i assessorament al teixit empresarial amb l'objectiu de dinamitzar el mercat de treball local i fomentar el creixement del territori.

Consell Comarcal del Vallès Oriental

L'Àrea de promoció econòmica del Consell Comarcal del Vallès Oriental s'estructura en diferents àmbits dedicats a la millora de la ocupació de la comarca i el foment de l'emprenedoria. Durant el 2025, s'ha signat un conveni entre les entitats promotores de l'Ateneu Cooperatiu i el Consell Comarcal per establir compromisos a l'hora de desplegar iniciatives que impulsin l'ESS a nivell comarcal.

A continuació seleccionem aquells àmbits que tenen a veure directament amb l'activitat de l'Ateneu Cooperatiu.

- ▶ Taula Vallès Oriental Avança: Espai de concertació territorial del Vallès Oriental, on formen part els ajuntaments i els principals agents econòmics del territori. s'organitza en el Plenari, la Comissió Executiva i en els grups de treball.
- ▶ Grup de Treball de Formació i Ocupació: En formen part, a més del Consell Comarcal, els sindicats CCOO i UGT, les associacions empresarials UEI-Cerclerm i PIMEC, els ajuntaments de Granollers, Mollet del Vallès, Parets del Vallès, les Franqueses del Vallès, Santa Eulàlia de Ronçana, Mancomunitat de la Vall del Tenes, Sant Celoni, Llinars del Vallès, la Garriga i el SOC (Servei d'Ocupació de Catalunya). Compta amb un Consell de la formació ocupacional i la orientació que s'estructura en tres grups de treball: estratègia i planificació, transició escola-treball i Orientació i Ocupació. L'Ateneu Cooperatiu forma part d'aquest darrer grup de treball del qual ja han sortit algunes col·laboracions per al desplegament de l'ESS a la comarca.
- ▶ Grup de Treball d'Empresa: En formen part, a més del Consell Comarcal, els sindicats CCOO i UGT, les associacions empresarials UEI-Cerclerm i PIMEC, els ajuntaments de Mollet del Vallès, San-

ta Eulàlia de Ronçana, les Franqueses del Vallès, Llinars del Vallès-Vilalba Sasserra, la Garriga, Granollers, Sant Celoni, Parets del Vallès, la Mancomunitat de la Vall del Tenes, l'Ateneu Cooperatiu del Vallès Oriental i el SOC.

- ▶ Grup de Treball de Polígons d'Activitat Econòmica (PAE): En formen part, a més del Consell Comarcal, els sindicats CCOO i UGT, les associacions empresarials UEI-Cerclem, PIMEC i Agrupació d'Industrials del Baix Vallès, i 15 ajuntaments de la comarca a part de la Mancomunitat de la Vall del Tenes i el Consorci per a la Gestió dels Residus del Vallès Oriental. Compta amb un Consell de la formació ocupacional i la orientació que s'estructura en tres grups de treball: estratègia i planificació, transició escola-treball i Orientació i Ocupació. L'Ateneu Cooperatiu no ha format part de manera activa d'aquest Grup de Treball, però es planteja participar-hi per tal d'interlocutar més directament amb el sector industrial.
- ▶ Ocupació: Accions destinades a reduir la taxa d'atur a la comarca, mitjançant programes específics que inclouen la formació de qualitat de les persones aturades, l'orientació, la prospecció empresarial i la inserció laboral. In-

clou acompanyament en àmbits com l'autoconeixement, eines de recerca de feina, treball i formació o joves en pràctiques entre d'altres.

Oficines del SOC

El Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC) és un organisme autònom de naturalesa pública i de caràcter administratiu, adscrit al departament de la Generalitat que té assignades les competències en matèria d'ocupació. Al Vallès Oriental hi ha dues oficines del SOC, ubicades a Granollers. Amb el SOC hem iniciat un contacte periòdic des de l'Ateneu per tal de donar sortida a necessitats formatives sobre línies de finançament i de suport a l'ocupació per part de l'equip de treball, així com per compartir formacions i tallers d'acompanyament a l'emprenedoria col·lectiva que s'ofereixen des de l'Ateneu.

Programes i línies de finançament per al foment de l'Economia Social i Solidària.

Ateneus Cooperatius (Direcció General d'Economia Social i Solidària, Tercer Sector i Cooperativisme. Convocatòria triennial)

Promoguts per entitats de l'economia social, esdevenen els espais de trobada, coordinació, aprenentatge, innovació i assessorament en l'àmbit de l'economia social i cooperativa per a l'acompanyament de les persones per a l'emprenedoria col·lectiva i a la creació de cooperatives i llocs de treball mitjançant un itinerari vinculat a serveis i accions. Al Vallès Oriental l'Ateneu Cooperatiu està format per 7 entitats promotores i 13 entitats participants, i és un dispositiu present al territori des del 2018.

Xarxa Ocell de Foc (Direcció General d'Economia Social i Solidària, Tercer Sector i Cooperativisme. Convocatòria bianual)

Aquest és un programa dirigit a projectes que tinguin per objectiu l'atenció a joves (especialment els joves que tenen una problemàtica de salut mental) i el seu acompanyament cap a l'autonomia personal i la construcció d'una vida independent. L'objectiu és proporcionar-los les eines i els recursos per aconseguir-ho i assolir d'aquesta manera la inserció laboral en l'empresa ordinària o la recuperació de l'itinerari formatiu. Aquests projectes han de crear serveis i espais amb l'objectiu d'afavorir la constitució de grups de joves amb iniciatives pròpies d'empoderament col·lectiu, entès com el desenvolupament de les capacitats necessàries per poder prendre decisions sobre la vida pròpia i la comunitat, ja siguin de caire socioeconòmic, d'autocura o de cura col·lectiva, amb la finalitat última de la inserció laboral a l'empresa ordinària o el retorn al sistema educatiu. Al Vallès Oriental, el programa Ocell de Foc pren el nom de La Dula, integrada per 5 entitats sentinella: la cooperativa Versemblant (que actua com a entitat guia), la cooperativa Espai Nacre, l'Associació Creart, l'Associació Abilis i l'Associació L'Eixida. Alhora, compta amb 6 entitats satèl·lit que col·laboren amb el desplegament

del programa que són: l'Erol Urbà, l'Ajuntament de Cardedeu, la Fundació Privada Salut Mental, la Fundació Viver Bell-Lloc, Intress i el Servei de Salut Mental i Addiccions de la Fundació Sanitària de Mollet.

Línia de subvenció de Comunalitats Urbanes Direcció General d'Economia Social i Solidària, Tercer Sector i Cooperativisme. Convocatòria bianual)

Les Comunalitats Urbanes, promogudes per cooperatives i entitats de l'economia social conjuntament amb empreses, associacions i ens locals, esdevenen els espais de cooperació, coordinació, aprenentatge, innovació i creació en l'àmbit de l'economia urbana i de proximitat, per a l'acompanyament de projectes d'ajuda mútua i generació d'activitat econòmica col·lectiva, mitjançant un projecte amb serveis, accions i programes. Aquesta dinamització econòmica s'entén des de la perspectiva de l'economia social i solidària i, per tant, des de la definició d'economia més bàsica (la ciència social que estudia els recursos, la creació de riquesa i la producció, la distribució i el consum de béns i serveis per satisfer les necessitats humanes), situant els recursos, la riquesa, la producció i el consum com a eines per arribar al benestar de les perso-

nes. Al Vallès Oriental hi ha, des del 2023, la Comunalitat urbana de Cardedeu, que es desplega en 6 eixos de treball al voltant de l'habitatge, les cures, el comerç, l'alimentació, l'aigua i l'espai públic.

Línia de subvenció ACOL Servei d'Ocupació de Catalunya, convocatòria anual amb excepció del 2024, en què no hi va haver convocatòria

Subvencions destinades a un dels col·lectius de persones més desprotegits i, per tant, amb més risc d'exclusió social: les persones migrades en situació administrativa irregular que compleixin els requisits per obtenir una autorització de residència temporal per circumstàncies excepcionals d'arrelament social i puguin subscriure un contracte de treball —i contribuir d'aquesta manera a la seva inserció sociolaboral.

Projectes Singulars. Direcció General d'Economia Social i Solidària, Tercer Sector i Cooperativisme. Convocatòria anual)

Els Projectes Singulars tenen per objectiu generar ocupació a través de la creació

de nous projectes empresarials, noves línies de negoci, noves empreses, nous mercats, en el marc de l'economia social i cooperativa i aprofitant oportunitats estratègiques del mateix sector d'activitat, o del territori. La subvenció és de caràcter anual i té diferents línies. Durant el 2023 es van presentar 11 projectes, dels quals 8 van ser atorgats i 3 van ser desistits. El 2024 es van presentar 13 projectes dels quals 6 van ser atorgats, un va ser desistit i 6 van ser denegats.

ComunarESS

El programa ComunarESS, impulsat pel Departament d'Empresa i Treball, s'adreça a associacions, cooperatives de consum o agrupacions sense afany de lucre amb l'objectiu de reforçar els vincles socials i comunitaris de caràcter solidari, l'arrelament territorial i la generació d'impactes socials, culturals i ambientals positius en les comunitats. El 2024 s'han presentat 4 projectes que de moment han estat resolts positivament a la resolució provisional. A novembre del 2025, encara no ha sortit la resolució definitiva.

Administracions públiques i ESS

Xarxa de Municipis per l'Economia Social i Solidària (XMESS)

La finalitat de la XMESS és promoure, reforçar i consolidar l'àmbit de l'ESS, fixant objectius i estratègies comunes, com també fomentant la cooperació i l'acció conjunta entre els seus membres (més de 650 ajuntaments de tot Catalunya), i fer-ho des del diàleg permanent amb els seus actors.

Al Vallès Oriental hi ha actualment cinc ajuntaments membres: Cardedeu, Montornès del Vallès, Sant Antoni de Vilamajor, Granollers i Sant Esteve de Palautordera. Els més actius dins la xarxa són Montornès i Cardedeu, assistint des de gairebé els seus inicis, participant, compartint experiències, implementant projectes rèplica d'altres municipis, etc.

S'hi acostumen a compartir materials d'utilitat per a ajuntaments com per exemple el Recull d'experiències de compra pública responsable (2019).

Com a Ateneu ens hem relacionat directament amb la XMESS comptant amb la

complicitat d'aquests municipis. Els anys 2023 i 2025 es va fer una taula territorial dirigida a les administracions locals en què es va convidar la presidència de la XMESS (que en aquell moment tenia Barcelona) a explicar-se a municipis que no en formen part, explicant també les experiències de Montornès (regidor), Cardedeu (regidora) i Sant Antoni Vilamajor (alcalde). Hi van assistir personal (sobretot tècnic) d'ajuntaments de nous municipis com La Llagosta o Canovelles.

Actualment, des de l'Ateneu s'està impulsant una taula de treball que permeti la coordinació de les actuacions que s'impulsen per part dels municipis membres de la XMESS a la comarca. Més concretament, des d'aquest espai s'està organitzant conjuntament la Tardor de l'Economia Social i Solidària al Vallès Oriental i diferents jornades de sensibilització com ara la presència al Consell d'Alcaldies o jornades sobre Compra Pública Responsable.

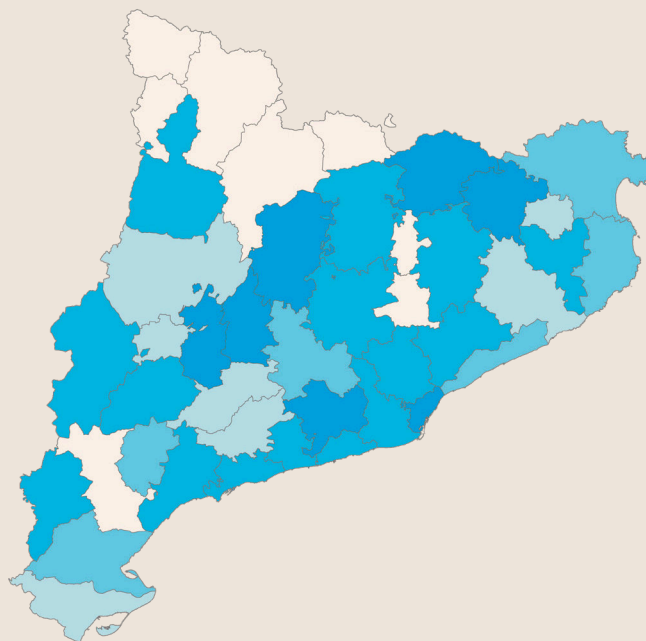
Anàlisi de la Compra Pública Responsable a la comarca

El Centre d'Estudis per l'impuls de la contractació estratègica i responsable a Catalunya, amb el suport de FACTO Cooperativa, SCCL., i la Fundació Universitària Tecnocampus, ha elaborat un informe que analitza l'impacte de la Compra Pública Responsable al nostre territori.

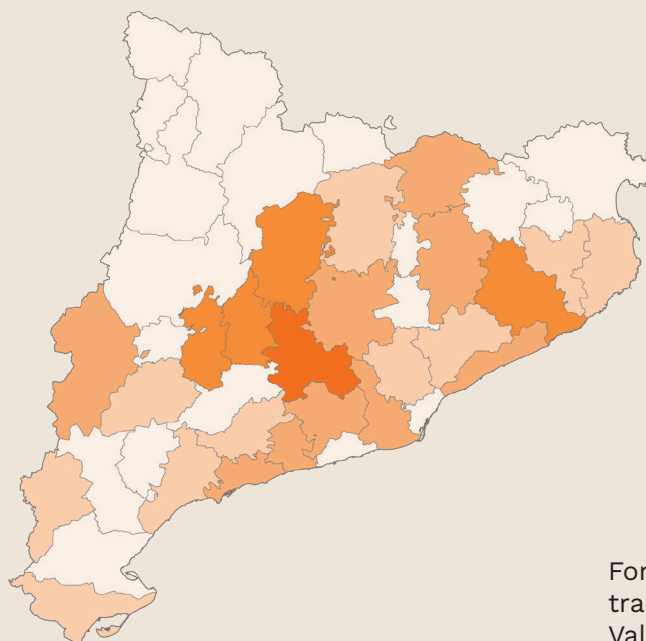
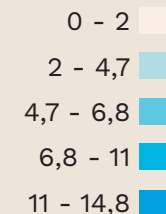
Com s'observa en la comparativa dels dos mapes, el Vallès Oriental es situa a la franja alta en el percentatge de contractes a l'ESS de la província de Barcelona (en l'interval de 6,8% i 11%), però en canvi té un percentil baix (d'entre el 2% i el 5,5%) quan s'analitzen els imports adjudicats a l'ESS.

En aquesta diagnosi, es contemplen les empreses de l'ESS (amb CIFs que comencen per F i G) i també el que s'anomena ESS ampliada, que també incorpora els Centres Especials de Treball i les Empreses d'Inserció. A la present diagnosi, ens fixarem sempre en aquesta ESS ampliada, ja que també hem contemplat aquestes empreses a l'anàlisi anterior de l'ESS comarcal.

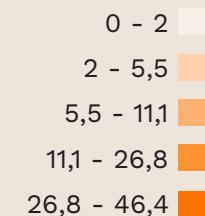
Com s'observa als mapes, pel que fa a la distribució territorial del percentatge d'imports a l'ESS, municipis com Campins o Sant Antoni de Vilamajor encapçalen els municipis amb un impacte més gran e

CONTRACTES A L'ESS, 2024 (%)

IMPORTS ADJUDICATS A L'ESS 2024 (%)

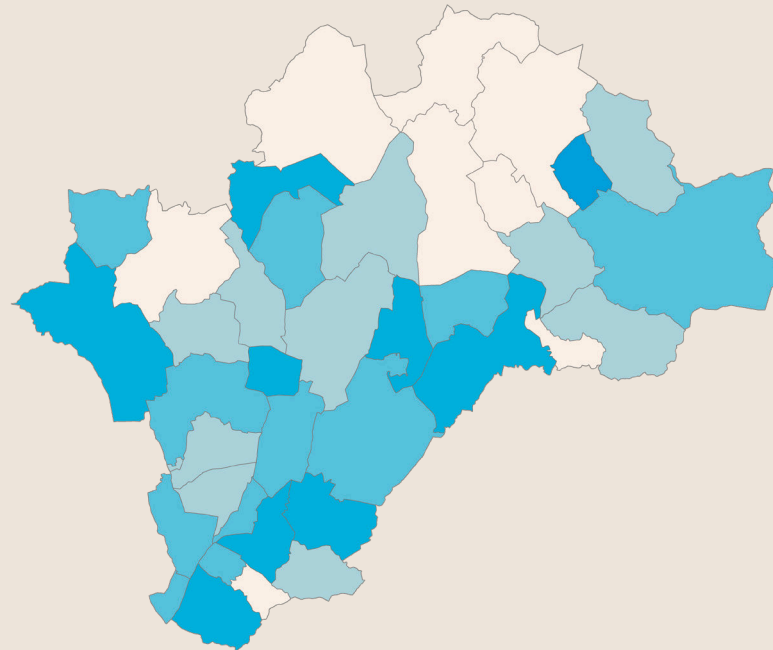
Font: Centre d'estudis per l'impuls de la contractació estratègica i responsable de Catalunya. Vallès Oriental, 2025

aquests imports. Amb relació al percentatge de contractes a l'ESS, els municipis de Campins i Vilanova del Vallès concentren un major nombre contractes.

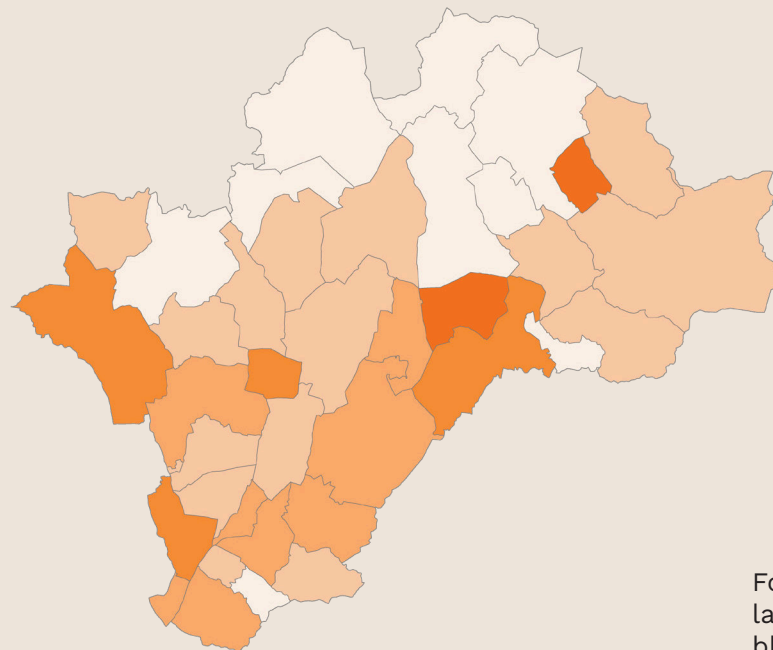
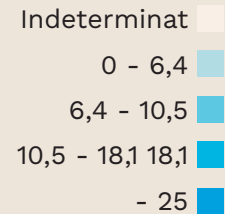
En general, observem com en el mapa de percentatge de contractes a l'ESS hi ha una distribució territorial més àmplia en intervals mitjans i alts (d'entre 6% i 25%), però en canvi, l'impacte en els imports percebuts per les empreses ESSes situa a la part baixa dels intervals (entre un 0 i un 10% majoritàriament).

Per altra banda, en ambdós mapes hi apareixen 7 municipis dels quals no es té cap dada per a poder ser analitzada. Tots ells són municipis del Montseny o del Baix Montseny. D'aquests, sobta especialment el buit d'informació de Sant Esteve de Palautordera, que forma part de la XMESS i participa activament de l'espai de coordinació iniciat amb l'Ateneu Cooperatiu per l'expansió de l'ESS a la comarca.

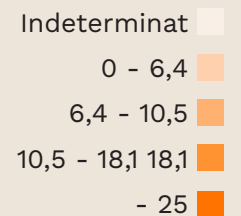
Finalment, si ens fixem en les dades de les dues ciutats més grans, Mollet i Granollers, veiem com ambdues es situen al mateix interval pel que fa al nombre de contractes (entre 6,4% i 10,5%), però a Mollet es registra un percentatge superior que a Granollers pel que fa als imports per a empreses de l'ESS: entre 0% i 6,4% en el cas de Granollers, i entre el 10% i el 18% en el cas de Mollet.

MITJANA DE CONTACTES ESS
2021-2024 (%)

MITJANA IMPORTS
ESS 2021-24
(%)

Font: Centre d'estudis per l'impuls de la contractació estratègica i responsable de Catalunya. Vallès Oriental, 2025

Conclusions

Les dades recollides i analitzades en aquest document ens permeten veure quina és la situació de la comarca en relació al context socioeconòmic i quina resposta s'està generant des de l'economia social i solidària. A continuació recollim algunes de les conclusions que se'n desprenen.

Al Vallès Oriental hi ha una xarxa d'entitats i cooperatives caracteritzades per tenir majoritàriament estructures petites i amb poca capacitat d'enxarxar-se políticament i definir una agenda comarcal. Tot i que la presència de l'Ateneu Cooperatiu marca un punt d'inflexió i facilita la generació d'aquests espais, és un instrument insuficient si es volen impulsar salts d'escala. L'estructura petita dels projectes que formen part de l'ecosistema ESS del Vallès Oriental també els fa dependents econòmicament de subvencions públiques, dibuixant un mapa de moltes iniciatives però poc resilients a canvis estructurals que es puguin donar en relació a aquest finançament públic.

Tot i que s'han dut a terme processos d'intercooperació i enxarxament al territori (sectors agroalimentari i cultural, per exemple), generalment des de l'Ateneu s'ha planificat donant resposta a les necessitats de la comarca (de les quals, la principal, ha estat l'enxarxament d'iniciatives). Això ha propiciat que, en aquells

municipis amb més concentració d'iniciatives vinculades directa o indirectament a l'ESS, s'hagin acabat concentrant més recursos, generant un cert desequilibri en la distribució territorial de les actuacions. Per altra banda, la manca de contacte amb el sector industrial, molt important en relació a l'estructura productiva i de mercat de treball del Vallès Oriental, ha fet que no s'abordés una estratègia alineada amb la realitat del territori en aquest àmbit fins ara.

Ha anat creixent la presència de l'Ateneu en espais de decisió estratègica a la comarca, en àmbits com el desenvolupament econòmic o la planificació de polítiques públiques d'ocupació i formació. Tot i això, la resposta per part de les administracions és poc exigent: només 5 ajuntaments formen part de la XMESS i no hi ha un compromís ampli en relació a la compra pública responsable. Tot i això, el relat cada vegada més estès al voltant de models que aposten per pràctiques de sobirania (energètica, alimentària, cultural, etc.) permeten acostar-nos a sectors amb qui fa uns anys hagués estat difícil crear-hi aliances. El seguiment i consecució dels ODS per part dels ajuntaments, tot i que no reflecteixin canvis profunds en el sistema, permeten un context favorable al desplegament de models econòmics transformadors.

Tenim, per tant, un territori divers i una xarxa d'iniciatives, algunes d'elles ja amb projectes d'intercooperació consolidats i d'altres amb molt potencial per la creació d'estructures que permetin salts d'escala (a dins de la comarca i en relació amb altres territoris propers). Els sectors estratègics que aborda l'ateneu estan alineats, per una banda, amb l'atenció a necessitats específiques detectades a la comarca (amb formacions i acompanyaments molt especialitzats) i, alhora, amb el desenvolupament de projectes supramunicipals que permetin un desplegament d'economies comunitàries i transformadores sostenibles a llarg termini.

Anàlisi DAFO

Debilitats

Factors interns que limiten el desenvolupament de l'ESS

1. Baixa presència en el sector industrial

- ▶ Tot i que el Vallès Oriental és una comarca marcadament industrial, l'ESS pràcticament no hi té presència.
- ▶ L'Ateneu ha realitzat pocs acompanyaments en aquest àmbit i encara no existeix una estratègia clara per apropar-hi el cooperativisme.

2. Índex de competitivitat territorial que marca tendències diferenciades

- ▶ El Vallès ocupa la posició número 6 al rànquing català i això indica bones posicions en termes de desenvolupament econòmic.
- ▶ L'índex assenyalava mala posició pel que fa a la sostenibilitat social, ambiental i de dinamisme empresarial.

3. Alta concentració de l'activitat de l'Ateneu a algunes zones i sectors de la comarca, poc equilibri territorial en les accions

- ▶ Granollers (35), Cardedeu (27) i Sant Antoni de Vilamajor (17) aglutinen el major nombre de projectes acompanyats.
- ▶ Sobre representació a la base de dades d'alguns sectors en detriment d'altres.

4. Ecosistema fragmentat i poc articulat

- ▶ Les iniciatives de l'ESS són petites i tenen poca capacitat per assumir espais de participació política o de coordinació estratègica comarcal.
- ▶ La XES té només 8 entitats a la comarca i no s'ha consolidat encara un espai estable d'incidència.
- ▶ Molt baixa presència d'altres programes de l'ESS com les comunalitats.

5. Feblesa estructural d'alguns projectes

- ▶ Moltes iniciatives són petites, a vegades informals o amb formes jurídiques no estabilitzades. Això provoca poca capacitat per la intercooperació i els salts d'escala d'alguns projectes.
- ▶ Es detecten mancances en alguns projectes pel que fa als coneixements tècnics sobre com gestionar empreses.
- ▶ Una part significativa de les iniciatives agroecològiques no tenen estructura cooperativa tot i formar part del teixit ESS.

6. Manca d'identificació i seguiment complet del teixit cooperatiu

- ▶ 175 cooperatives registrades però només 62 dins la base de dades de l'Ateneu.
- ▶ Dades registrals poc actualitzades i presència de moltes cooperatives inactives o dubtoses.

7. Presència important de cooperatives fraudulentas del sector del transport

- ▶ 57 cooperatives de transport detectades, moltes creades en massa i amb males pràctiques que desvirtuen el cooperativisme.

8. Presència pràcticament nul·la del col·lectiu migrant als espais estratègics de l'Ateneu.

Amenaces

Factors interns que poden dificultar el creixement de l'ESS

1. Estructura econòmica del territori dominada per grans indústries i empreses convencionals

- ▶ L'estructura productiva de la comarca continua centrada en sectors on el cooperativisme té poca penetració.

2. Precarització de sectors estratègics (agroalimentari, cures i cultura cooperativa) i poc compromís institucional per millorar-ne la situació.

- ▶ La crisi del sector primari, la manca de relleu generacional i la precarització de les cures poden dificultar la consolidació de projectes ESS.

- ▶ Aportació del sector primari residual al PIB comarcal (0,50%).

3. Dependència elevada de subvencions públiques

- ▶ Molts projectes de l'ESS (cooperatives, entitats, comunalitats, singulars, Ocell de Foc) depenen de convocatòries anuals o bianuals.

4. Dependència elevada de subvencions públiques

- ▶ Dels 39 municipis de la comarca, només 5 estan adherits a la XMESS.
- ▶ L'impacte de la CPR a la comarca és baix, i en alguns municipis, inexistent.
- ▶ Èmfasi en assoliment dels ODS i poc compromís efectiu (recursos) amb el desplegament de polítiques que reforcin l'ESS.
- ▶ Falta de referents tècnics a les administracions públiques que reforcin el desplegament de l'ESS.

5. Competència d'altres models organitzatius no transformadors

- ▶ L'emprenedoria convencional i les empreses mercantils tenen més recursos, visibilitat i facilitats.

6. Cronificació de la bretxa de gènere en la ocupació i la desocupació

- ▶ Les dones migrants són les que pateixen més la situació d'atur de llarga durada.

- ▶ Les dones ocupades tenen feines més temporals, jornades més parcials i salaris més baixos.

7. Índex de reemplaçament per sota de 100 al Vallès Oriental, que indica que no hi ha prou persones en edat activa per reemplaçar les persones que es jubilen.

8. Envel·liment progressiu de la població a nuclis del Montseny i Baix Montseny, amb necessitats de cures creixents a llarg termini.

9. Espais de concertació d'àmbit comarcal (TVOA) amb poc coneixement de l'ESS.

10. Poca dotació pressupostària a l'Ateneu Cooperatiu del Vallès Oriental (en forma de cercles, per exemple) que limita l'expansió d'alguns dels àmbits d'activitat.

Fortaleses

Actius interns del propi ecosistema ESS

1. Teixit ESS ampli, divers i arrelat

- ▶ 220 iniciatives vinculades a l'Ateneu en 8 anys, amb presència a 29 municipis.

- ▶ Una base ampla que combina cooperatives, associacions, fundacions i projectes agroecològics.

2. Lideratge en sectors clau

- ▶ Gran presència de projectes en alimentació agroecològica, cures, educació i cultura, sectors on l'ESS és naturalment potent.
- ▶ 62 projectes validats al mapa Pam a Pam i 41 punts externs.

3. Enxarxament consolidat de l'ESS al territori

- ▶ Projectes enxarxats que ja s'han consolidat o estan consolidant-se en àmbits com el sector agroalimentari i cultural.
- ▶ Creació de projectes pioners al territori (Som Aliment) que aporten referencialitat al dispositiu.

4. Presència del Programa Ocell de Foc, d'abast comarcal i que treballa per la millora dels itineraris de vida del jovent amb l'ESS com a motor de canvi.

- ▶ Aliances fetes amb altres programes (La Dula - Ocell de Foc) que milloren la oferta formativa a la comarca.

5. Dinamisme institucional a través de l'Ateneu Cooperatiu

- ▶ L'Ateneu és un agent consolidat des del 2018, amb presència estable i relacions amb SLO, Consell Comarcal, CSETC, SOC, XMESS, etc.
- ▶ Reforçament intern de l'Ateneu, convertint-lo en un dispositiu arrelat i de continuïtat.

- ▶ Reforçament dels espais de coordinació de l'Ateneu amb altres agents del territori, creant aliances estables i projectes a llarg termini.
- ▶ Implicació creixent de l'ecosistema ESS vallesà a les propostes que es fan des de l'Ateneu.

6. Xarxa creixent de cooperatives

- ▶ 175 cooperatives registrades; creixement notable a partir del 2016, 30% de cooperatives federades (principalment a la Federació de Treball).

7. Creixent nombre de projectes vinculats al territori presentats a programes públics (Singulars, ComunarESS, ACOL), que indiquen dinamisme del sector i enfortiment progressiu dels projectes.

8. Capacitat estratègica per elaborar una proposta formativa de continuïtat al territori en matèria d'ESS. Coordinació amb altres agents comarcals i de la XAC.

Oportunitats

Tendències externes favorables

1. Impuls institucional clar cap a l'ESS

- ▶ La Generalitat i òrgans comarcals estan reforçant programes específics i apostant per models socioeconòmics transformadors.

- ▶ Consensos amplis i compromís institucional en favor dels ODS, que legitimen tant l'activitat de l'Ateneu Cooperatiu com el desplegament de polítiques públiques de suport a l'ESS.

2. Compra Pública Responsable en creixement

- ▶ Existeix marge per augmentar imports i ampliar el nombre de municipis actius.

3. Relleu generacional i canvi de valors

- ▶ Persones joves i sectors emergents busquen models laborals democràtics, sostenibles i estables.
- ▶ L'Ocell de Foc genera un momentum per vincular joves i cooperativisme.

4. Debats sobre sobirania alimentària, cures i transició ecosocial, que alineen polítiques públiques i moviments socials.

5. Possibilitat d'incidir en sectors on avui l'ESS és feble: L'ESS hi pot aportar models democràtics i arrelats al territori (Indústria manufacturera, logística no especulativa, energia i transició ecològica, serveis tecnològics).

6. Enxarxament nacional en àmbits estratègics de país en clau ESS: energies, sobirania alimentària, cures, cultura...

7. Presència i referencialitat dins la XAC, amb participació activa de tots els Grups de Treball i la majoria de Grups d'Interès.

Capacitat per replicar iniciatives d'altres territoris.

8. Bona predisposició dels agents amb qui l'Ateneu entra en contacte, i col·laboracions estables en el temps.

9. Comarca en creixement demogràfic que pot aportar capital social familiaritzat amb l'ESS (en clau formal o informal), generant interaccions al territori que fa- cin augmentar-ne el dinamisme.

10. Consolidació d'alguns espais d'enxarxament iniciats fa anys des de l'Ateneu que permeten obrir noves vies de dinamització en altres àmbits.

11. Iniciatives municipals transformadores i bona voluntat per col·laborar a nivell comarcal.

12. Creixement sostingut, els darrers anys, de la migració exterior i augment de la mobilitat interna, que han transformat la realitat social i econòmica. Oportunitat per l'ESS de consolidar-se com a actor clau en la formulació de polítiques inclusives, comunitàries i transformadores.

Referències S bibliogràfiques

MAYNOU, N. (2025) *Nota Informativa. Dona i Mercat de Treball*, Març 2025. Observatori – Centre d'Estudis del Vallès Oriental. Consell Comarcal del Vallès Oriental.

Consell Comarcal del Vallès Oriental (2025). *Teixit productiu i empresarial. Butlletí de l'estructura productiva, 2n Trimestre del 2025*. Observatori – Centre d'Estudis del Vallès Oriental. Consell Comarcal del Vallès Oriental.

Consell Comarcal del Vallès Oriental (2024). *Diagnosi estratègica, amb visió ODS, del Pla Estratègic del Vallès Oriental*. Daleph.

MORENO, D. (2024). *Índex FEGP 2024 de competitivitat comarcal*. Federació Empresarial del Gran Penedès (2024). Activa Prospect, Research and Solutions.

MAYNOU, N. (2025) *Informe de Conjuntura econòmica del Vallès Oriental. Indicadors de l'any 2023 i 2024*. Observatori – Centre d'Estudis del Vallès Oriental. Consell Comarcal del Vallès Oriental.

MAYNOU, N. (2022) *Moviments migratoris, octubre 2022*. Observatori – Centre d'Estudis del Vallès Oriental. Consell Comarcal del Vallès Oriental.

Informe de la Compra Pública Estratègicament Responsable al Vallès Oriental (2025)
Centre d'Estudis per l'Impuls de la Contractació Estratègica i Responsable de Catalunya, 2025

**DIAGNOSI DE L'ECONOMIA SOCIAL I
SOLIDÀRIA AL VALLÈS ORIENTAL**
NOVEMBRE 2025

